

Nea Piili

NUORTEN NAISTEN KOKEMUKSET SEKSUAALIVIESTINNÄSTÄ SATUNNAISISSA SEKSUAALISISSA SUHTEISSA

Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta
Pro gradu -tutkielma
Toukokuu 2019

TIIVISTELMÄ

Nea Piili: Nuorten naisten kokemukset seksuaaliviestinnästä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa
Pro gradu -tutkielma
Tampereen yliopisto
Journalistiikan ja viestinnän tutkinto-ohjelma
Toukokuu 2019

Tässä tutkielmassa tarkastellaan nuorten naisten kokemuksia seksuaaliviestinnästä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Useimmat seksuaalikokemukset tapahtuvat vuorovaikutuksessa seksikumppanin kanssa (Kontula 2016, 15), ja seksuaaliviestintä on erottamaton osa yksilön seksuaalista elämää. Satunnaisella seksuaalisella suhteella tarkoitetaan sellaista suhdetta, jossa kohtaamisten luonne voi olla satunnaista, eikä toiseen ihmiseen ole sitouduttu parisuhdemiesessä. Satunnaiset seksuaaliset suhteet ovat melko yleisiä nuorten aikuisten keskuudessa ja seksuaaliviestintä on aikaisemmin jäänyt vähäiselle huomiolle viestinnällisen tutkimuksen kentässä. Tutkimuksella naisten satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä on mahdollista tuoda ajantasaista tietoa seksuaaliviestinnän tärkeydestä yksilön ja hänen suhteensa hyvinvoinnille. Tutkielman tarkoituksena on myös nostaa esille nuorten naisten kokemukset ja osaltaan edistää tasa-arvoa.

Tutkielma toteutettiin teemahaastatteluilla. Tutkimukseen osallistui 10 naista ja he olivat iältään 20-29 vuotiaita. Haastateltaviksi valikoituivat nuoret aikuiset naiset, koska he edustavat sitä ihmisryhmää, jotka ovat kasvaneet ja elävät nyky-yhteiskunnan seksuaalikulttuurin vaikutuksen alaisena. Haastattelut äänitettiin ja litteroitiin, jonka jälkeen aineisto analysoitiin käyttämällä analysointimenetelmänä teemoittelua.

Tutkimustulokset osoittavat, että seksuaaliviestinnällä on keskeinen rooli suhteen määrittelyssä. Suhteen rajat muodostuvat merkityksellisiksi, sillä satunnaisen seksuaalisen suhteen ei haluta muistuttavan liikaa parisuhdetta. Seksuaaliviestintä koetaan tärkeäksi suhteen kannalta, ja siltä toivotaan avoimuutta ja vastavuoroisuutta. Seksuaaliviestintään liittyy myös haasteita, joita ovat suoranaisten seksistä puhuminen ja seksin aikana tapahtuneiden epämiellyttäviksi ja kivuliaiksi koettujen asioiden ilmaiseminen seksikumppanille. Myös ehkäisystä puhuminen tuottaa haasteita satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Tarkoituksenmukainen seksuaaliviestintä koetaan positiiviseksi satunnaisen suhteen ja siinä tapahtuvan seksin kannalta. Tutkielman tuloksista käy ilmi, että seksuaaliviestintä parantaa seksikokemusta ja näin myös edistää yksilön hyvinvointia.

Avainsanat: Seksuaaliviestintä, vuorovaikutus, seksuaalisuus, satunnaiset suhteet, epävarmuuden vähentäminen

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck –ohjelmalla.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN TAUSTA.....	6
2.1 Seksuaalisuus.....	6
2.1.1 Seksuaalisuus ja satunnaiset seksuaaliset suhteet.....	7
2.1.2 Seksuaalikulttuuri.....	10
2.1.3 Seuranhakusovellukset ja satunnaiset seksuaaliset suhteet	11
2.2 Seksuaaliviestintä.....	12
2.2.1 Seksuaaliviestintä relationaalisena viestintänä.....	14
2.2.2 Seksuaaliviestintäaarkuus	15
2.2.3 Seksuaalinen itsetunto ja seksuaalinen itsestäkertominen.....	16
2.2.4 Epävarmuuden vähentäminen seksuaaliviestinnässä	19
3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	21
3.1 Tutkimusasetelma ja tutkimuskysymykset.....	21
3.2 Tieteenfilosofiset lähtökohdat.....	23
3.3 Aineistonkeruu ja vastaajat	23
3.4 Teemahaastattelu.....	25
3.5 Haastattelun eettisyys.....	26
3.6 Aineiston analyysi.....	27
4 TULOKSET.....	28
4.1 Seksuaaliviestintä ja satunnaiset seksuaaliset suhteet.....	28
4.1.1 Naisten kokemukset satunnaisista seksuaalisista suhteista viestintätilanteina.....	28
4.1.2 Satunnaisten seksuaalisten suhteiden määrittely ja rajat.....	30
4.2 Seksuaalikulttuurin yhteys satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestintään.....	33
4.2.1 Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyvät riskit.....	37
4.2.2 Naisten kokemukset seuranhakusovelluksissa tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä.....	39
4.3 Naisten kokemukset seksuaaliviestinnän haasteista satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa.....	42
4.3.1 Avoimuus ja vastavuoroisuus.....	42
4.3.2 Seksuaaliviestinnän haasteet.....	44
4.3.3 Ehkäisy.....	46
5 POHDINTA.....	48
5.1 Seksuaaliviestinnän rooli satunnaisten seksuaalisten suhteiden määrittelyssä.....	48
5.1.1 Satunnaisten seksuaalisten suhteiden määrittely.....	49
5.1.2 Satunnaisten seksuaalisten suhteiden rajat ja epävarmuus.....	49
5.2 Seksuaalikulttuurin yhteys satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestintään.....	51

5.2.1 Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyvät riskit	51
5.2.2 Lähipiirin tuki.....	52
5.2.3 Naisten kokemukset seuranhakusovelluksissa tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä.....	53
5.3 Seksuaaliviestinnän haasteet.....	54
5.3.1 Avoimuus ja vastavuoroisuus.....	55
5.3.2 Vaikeneminen.....	56
5.3.3 Ehkäisy.....	57
6 TUTKIELMAN ARVIOINTI.....	58
KIRJALLISUUS.....	61
LIITTEET.....	65

1 JOHDANTO

Seksuaalisen hyvinvoinnin ja itsemääräämisoikeuden merkitys on kasvanut viime vuosina (Klemetti & Raussi-Lehto 2016). Seksuaalikulttuuri postmodernissa maailmassa korostaa, ettei seksi ole enää pelkästään vietinomainen tyydytystä vaativa tarve, vaan se edustaa jatkuvaa jännityksen, kiihottumisen ja voimakkaiden tuntemusten etsintää. Halun tärkein tavoite ei olekaan tyydytys, vaan halun uusintaminen (Papp, Kontula, Kosonen 2000). Seksuaalinen vallankumous 1960-luvulla ja sittemmin e-pillereiden saapuminen markkinoille mahdollistivat naisten seksuaalisen elämän vapautumisen (Kontula & Haavio-Mannila 1993). Aiemmin naisten vaikeaksi aviovelvollisuudeksi nimitetty seksi on muuttunut mahdollisuudeksi ja oikeudeksi nauttia seksuaalisuudestaan samalla, kun sen toteuttamismahdollisuudet mittaavat seksuaalista tasa-arvoa (Kontula 2008, 21).

Seksiin liittyy myös siitä puhuminen ja useimmat seksuaalikokemukset tapahtuvat vuorovaikutuksessa seksikumppanin kanssa (Kontula 2016, 15). Seksuaaliviestintä on siis hyvin keskeistä yksilön seksuaaliselle elämälle. Seksuaaliviestinnällä tarkoitetaan kaikkea seksiin ja seksuaalisuuteen liittyvää viestintää (La France 2010). Aikaisemmat seksuaaliviestinnän tutkimukset (esim. La France 2010, Babin 2012) ovat lähestyneet aihetta lähinnä parisuhteen sisällä tapahtuvassa viestinnässä. Satunnaiset seksuaaliset suhteet ovat kuitenkin odotettua yleisempiä nuorten aikuisten keskuudessa (Bisson & Levine 2009, Twenge, Sherman, Wells 2015). Seksuaaliviestintä muodostuu merkittäväksi tekijäksi satunnaiselle seksuaaliselle suhteelle, sillä Rogersin ym. (2003, 3-13) mukaan suhteessa tapahtuva viestintä määrittelee suhdetta ja sen laatua. Seksuaaliviestinnän on myös osoitettu olevan keskeisessä roolissa tyydyttävälle seksuaaliselle suhteelle ja yksilön hyvinvoinnille (Babin 2012, 276) ja sen puute voi johtaa myös riskikäyttäytymiseen (Parker ym. 2007, 25-26). Seksuaaliviestintä on aiemmin jätetty vähäiselle huomiolle viestinnällisen tutkimuksen kentässä. Viestinnällisellä tutkimuksella naisten satunnaisissa suhteissa tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä voisikin olla mahdollista rikkoa ennakkoluuloja ja tuoda ajantasaista tietoa seksuaaliviestinnästä ja sen tärkeydestä yksilön ja hänen suhteensa hyvinvoinnille.

Tämän tutkielman tarkoituksena on selvittää, millaisia ovat nuorten naisten kokemukset seksuaaliviestinnästä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Satunnaisella seksuaalisella suhteella tarkoitetaan tässä tutkielmassa sellaista suhdetta, jossa kohtaamisten luonne voi olla satunnaista ja toiseen ihmiseen ei ole sitouduttu parisuhdemielessä. Seksuaaliviestinnällinen tutkimus sekä nuorten naisten kokemusten nostaminen keskusteluun muodostuu ajankohtaiseksi ja tarpeelliseksi, sillä sen avulla voidaan osaltaan edistää tasa-arvoa.

2 TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN TAUSTA

Tämä tutkielma lähestyy seksuaaliviestintää fenomenologis-hermeneuttisen tutkimustradition näkökulmasta, jonka avulla voidaan ymmärtää ihmiselämän inhimillisiä ilmiöitä sekä tarkastella todellisuutta yksilön kokemusten kautta (Laine 2001, 42). Fenomenologis-hermeneuttinen tutkimustraditio soveltuu hyvin kokemusten tutkimiseen, joten sen käyttö on perusteltua tässä tutkielmassa. Seksuaaliviestintää tarkastellessa on tarkoituksenmukaista lähteä liikkeelle siitä, mitä seksuaalisuudella ja siihen keskeisesti liittyvillä tekijöillä tarkoitetaan. Seuraavassa tarkastellaan seksuaalisuutta ja seksuaalikulttuuria sekä seksuaaliviestintää.

2.1 Seksuaalisuus

Seksuaalisuus (*sexuality*) käsittää sukupuolen, sukupuoli-identiteetin, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoliroolit, mielihyvän, seksuaalisen kehityksen, erotiikan, seksuaaliset suhteet ja lisääntymisen, ja sen voidaan nähdä sisältävän biologisen, kulttuurisen, psyykkisen, fyysisen ja eettisen ulottuvuuden. (Väestöliitto 2018a.) Seksuaalisuuden ilmenemismuotoja ovat esimerkiksi ajatukset, fantasiat, halu, uskomukset, asenteet, käyttäytyminen, seksuaalisuuden harjoittaminen, roolit ja suhteet. Seksuaalisuus on keskeinen ja erottamaton osa ihmistä kaikissa elämän vaiheissa. (Väestöliitto 2018b.)

Seksillä tarkoitetaan tässä tutkielmassa kaikkia niitä fyysisen läheisyyden toimintoja, joihin liittyy seksuaalista kiihottuneisuutta ja tyydytystä sekä niihin liittyviä mielikuvia, viestintää

ja kosketuksia. Siihen liittyy yleensä aina ainakin osittainen kiihottuminen, mutta ei välttämättä tyydytys (Papp ym. 2000, 9-10). Seksi tarkoittaa sellaista kehossa tai mielessä tapahtuvaa toimintaa, josta yksilö itse kokee saavansa eroottista mielihyvää ja nautintoa. Se on yksin tai useamman henkilön kanssa tapahtuvaa toimintaa, joka on täysin vapaaehtoisuuteen perustuvaa ja mikäli yksilö tulee pakotetuksi siihen kyse ei ole enää seksistä, vaan väkivallasta. (Väestöliitto, 2015.)

Sillä, miten seksistä ja seksuaalisista suhteista puhutaan seksuaalisissa suhteissa, on vaikutusta yksilön hyvinvoinnille ja tyytyväisyydelle omaa seksuaalisuutta ja seksielämäänsä kohtaan (La France 2010). Seksuaalinen tyytyväisyys on määritelty tilaksi, jossa yksilö on tyytyväinen elämänsä seksuaaliseen aspektiin (Kontula 2008, 16-17). Seksuaalisella tyytyväisyydellä puolestaan on osoitettu olevan yhteyttä yksilön kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille (Kontula 2008, 16-17). Seksuaaliviestintä kytkeytyy siis osaksi suurempaa kokonaisuutta suhteessa yksilön ja hänen suhteensa hyvinvointiin.

2.1.1 Seksuaalisuus ja satunnaiset seksuaaliset suhteet

Aikaisemmissa tutkimuksissa (esim. La France 2010, Babin 2012) seksuaalisuutta ja seksuaaliviestintää on keskitytty tarkastelemaan lähinnä parisuhteissa. Koska ei-romanttisten satunnaisten suhteiden yleisyys on tunnistettu jo aikaisemmissa tutkimuksissa (esim. Westland & Reissing 2014, Bisson & Levine 2009), tutkimus satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestinnästä muodostuu merkitykselliseksi. Satunnaisella (*eng. casual*) seksuaalisella suhteella tarkoitetaan tässä tutkielmassa kaikkia niitä seksuaalisia suhteita, jossa osapuolet eivät ole sitoutuneet toisiinsa parisuhdemielessä. Satunnaiset seksuaaliset suhteet eivät kuitenkaan ole uusi ilmiö, vaikka vapautuneen asenneilmapiirin myötä ne ovat nousseet keskusteluun, ja saaneet uusia muotoja sekä nimikkeitä (Westland & Reissing 2014).

Aikaisemmissa tutkimuksissa satunnaisista seksuaalisista suhteista (esim. Rodrigue ym. 2015, Westland & Reissing, 2014) on tarkasteltu muun muassa friends with benefits -suhteita. Friends with benefits -suhteet voidaan määritellä ystävyysuhteeksi jossa osapuolet harrastavat seksiä keskenään ilman romanttista sitoutumista toisiinsa (Rodrigue ym. 2015).

Tässä tutkielmassa käytetään englanninkielistä ilmaisua *friends with benefits* -suhteista, sillä tämän tutkielman aineiston perusteella voidaan todeta sen olevan vakiintunut termi nuorten aikuisten keskuudessa puhuttaessa ystävien välisestä seksuaalisesta suhteesta.

Satunnaisista seksuaalisista suhteista on löydettävissä erilaisia muotoja. Rodrigue ym. (2015) ovat tutkimuksessaan esittäneet viisi erilaista kategoriaa *friends with benefits*-suhteista. Nämä kategoriat ovat; 1) kertaluontoinen seksuaalinen kohtaaminen 2) ex-romanttisen kumppanin kanssa jatkunut seksuaalinen kontakti suhteen päättymisen jälkeen 3) suhde jossa kohtaukset koostuvat lähinnä seksistä ja johon joko liittyy tai ei liity myös ystävyysuhde 4) intiimi suhde ja seksuaalinen suhde, hybridi muoto ystävästä ja romanttisesta kumppanista johon ei kuitenkaan haluta sitoutua 5) ystävyysuhde johon on myöhemmin lisätty seksi, mutta suhteen pääasialliset kohtaukset liittyvät kuitenkin sosiaalisiin aktiviteetteihin.

Kuten Rodriguen ym. (2015) kategoriat osoittavat, satunnaisten seksuaalisten suhteiden kirjo on hyvin moninainen. Westland ja Reissing (2014) ovat tutkimuksessaan löytäneet *friends with benefits* -suhteiden ohella useita erilaisia satunnaisia seksuaalisia kanssakäymisen muotoja, kuten yhden yön juttu (*one night stand*) ja panokaveri (*fuckbuddy*). Suhteiden tunnistaminen ja määrittäminen edellä mainittuihin kategorioihin ja suhdetyyppeihin voi olla hankalaa. Suhteen määrittely saattaa aiheuttaa ahdistusta ja erimielisyyksiä suhteen osapuolille. (Westland & Reissing 2014.) Koska käsitteiden määrittely suhteessa tapahtuu viestinnällä, tarkoituksenmukainen seksuaaliviestintä muodostuu suhteen määrittelyn kannalta keskeiseksi.

Satunnainen seksi on yleensä erityisen riskialtista, sillä siihen sisältyy erilaisia vuorovaikutuksen ongelmia. Näitä ongelmia voivat olla esimerkiksi seksuaalisen halun tai seksiin suostumattomuuden ilmaisu seksikumppanille. Vuorovaikutuksen ongelmat näissä suhteissa johtuvat osittain siitä, etteivät suhteen osapuolet välttämättä tunne toisiaan. (Beres 2010.) Satunnaisen seksin mahdolliset seuraukset ja riskit ovat myös vakavampia naisille kuin miehille. Tällaisia haitallisia seurauksia voivat olla seksuaalisen väkivallan uhka, raskaus ja huoli maineen menettämisestä. (Westland & Reissing 2014.) Seksuaaliviestintä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa on tärkeä tekijä riskeiltä suojaumisessa.

Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyy joitakin sukupuolittuneita esiintyvyyksiä (Fachs & Munger 2015). Miesten on havaittu ajautuvan naisia todennäköisemmin ja useammin satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin (Rodrigue ym. 2015). Syitä sille, miksi naiset ajautuvat miehiä harvemmin satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin voidaan löytää muun muassa seksuaalikulttuurista. Naisten käyttäytymistä arvioidaan miehiin verrattuna tiukempien moraalikoodien kautta (Tolonen 2008, 54) ja he joutuvat jatkuvasti kamppailemaan erilaisten odotusten ja kulttuurin asettamien paineiden kanssa. Naisten tulisi nauttia seksistä useiden eri kumppaneiden kanssa, mutta ”asettua aloilleen” kolmeenkymmeneen ikävuoteen mennessä ja hankkia jälkikasvua. (Fachs & Munger 2015.) Naiset kohtaavat myös edelleen haasteita liittyen madonna-huora kahtiajakoon, jossa heidät nähdään joko seksuaalisesti aktiivisena toimijana, huorana, jollaista mies ei haluaisi vaimokseen, tai sitten äidillisenä, vaimoksi soveltuvana, ja jopa seksuaalisesti kylmänä yksilönä, madonnana. Naisten seksuaaliset kumppanit kohtaavat myös haasteita määriteltessään heitä jompaankumpaan kategoriaan. (Garcia ym. 2012, 166-168.) Tämä määrittelyn vaikeus voi mahdollisesti näkyä myös suhteessa tapahtuvassa seksuaaliviestinnässä, johon yksilön omat asenteet ja ajatukset heijastuvat.

Bissonin ja Levenen (2009) mukaan satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin voidaan katsoa liittyvän sekä hyötyjä että haittoja. Hyödyiksi lukeutuvat sitoutumattomuus, seksi, läheisyys ja sinkkuus. Haittoja tai negatiivisia puolia voisivat olla esimerkiksi epätoivottujen tunteiden kehittyminen, ystävyuden tai suhteen vahingoittaminen ja negatiivisten tunteiden syntyminen. Vastuu omasta seksuaalisesta nautinnosta, mutta toisaalta myös yhä enemmän huomion keskittäminen muiden tarpeiden tyydyttämiseen ja niiden nostaminen omien tarpeiden yläpuolelle, aiheuttaa ristiriitaa naisille (Fachs & Munger 2015). Satunnaisia seksuaalisia suhteita vaikeuttavat myös tunteet, jotka tulevat usein mukaan näihin suhteisiin, joissa ne ovat kuitenkin epätoivottuja. Tunteet nähdään heikkoutena ja haittana naisten satunnaisille seksuaalisille suhteille. (Fachs & Munger 2015.) Tunteet, suhteen määrittely ja rajat satunnaisessa seksuaalisessa suhteessa voivat mahdollisesti olla myös epävarmuutta aiheuttavia tekijöitä suhteessa.

2.1.2 Seksuaalikulttuuri

Kontulan (2008, 16-17) mukaan seksuaalikulttuurilla tarkoitetaan sellaisia seksuaalisia toimintatapoja ja ajatusmalleja, jotka ovat sidoksissa kunkin kulttuurin arvoihin ja normeihin. Seksuaalikulttuurilla on siis vaikutusta siihen, miten yhteisön jäsenet toteuttavat seksuaalisuuttaan ja mistä asioista on hyväksyttävää puhua, sillä se säätelee seksuaalista käyttäytymistä ja seksuaaliviestintää. Seksuaalikulttuurin sääntelemällä seksuaaliviestinnällä on erityisen tärkeä rooli myös seksuaaliterveyden kannalta satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Seksuaalikulttuuriin sisältyvät uskomukset, säännöt, asenteet, normit ja toimintatavat. Seksuaalikulttuuriin kuuluu myös sen jäsenten hyväksyntä tai paheksunta perustuen heidän seksuaaliseen käyttäytymiseensä (Kontula 2008, 16-17).

Seksuaalikulttuuri ei ole muuttumaton, vaan se elää ja kehittyy ajan mukana, uudistuen jatkuvasti aiheesta käytävän julkisen keskustelun myötä. Se, miten seksuaalikulttuuri suhtautuu naisiin ja heidän seksuaalisuutensa toteuttamiseen kertoo myös yhteiskunnan tasa-arvosta (Kontula 2008, 20- 22). Näin ollen naisten seksuaalisuudesta puhumisen voidaan katsoa edistävän tasa-arvoa. Aikaisemmin on myös havaittu, että yksilöt joiden seksuaaliset asenteet ovat liberaalit, nauttivat usein myös seksuaalisuudestaan ilman syyllisyyttä. Tämä puolestaan on yhteydessä seksuaaliseen tyytyväisyyteen. (Sánchez-Fuentes, Santos-Iglesias, Sierra 2014.)

Seksuaalikulttuurin muutos kuitenkin näkyy muun muassa siinä, että aikaisemmin naiset halusivat tutustua kumppaniinsa kunnolla ennen seksuaalisen kanssakäymisen aloittamista. Nykyään asia on kääntynyt monilla nuorilla naisilla päinvastoin ja näyttäisi siltä, että naiset haluavat testata seksuaalisen yhteensopivuutensa kumppanin kanssa ja päättää vasta sitten, haluavatko tutustua tähän muussakin mielessä. (Papp ym. 2000, 245.) Satunnaisten seksuaalisten suhteiden yleisyys nuorten aikuisten keskuudessa näyttäisi mukailevan tätä seksuaalikulttuurin muutosta. Naisten satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin voitaisiin kuitenkin katsoa liittyvän joitakin jännitteitä sekä yhteiskunnan että yksilöiden tasolta.

Seksuaalikulttuurin sääntelemällä seksuaaliviestinnällä on erityisen tärkeä rooli myös seksuaaliterveyden kannalta satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Seksuaaliviestinnän ja vuorovaikutuksen puute satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa voi johtaa esimerkiksi kondomin käytön pois jättämiseen satunnaisissa seksuaalisissa kohtaamisissa. (Papp ym. 2000, 242-243.) Tällainen seksuaalinen riskinotto voi olla seurausta myös seksuaalikulttuurista ja sen luomista sukupuolirooleista.

2.1.3 Seuranhakusovellukset ja satunnaiset seksuaaliset suhteet

Tarkasteltaessa seksuaaliviestintää naisten satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa on tarkoituksenmukaista tarkastella myös sosiaalista mediaa, joka on viime vuosina kasvattanut nopeasti osuuttaan ihmisten välisessä viestinnässä ja myös seuranhaussa (Sumter ym. 2016). Satunnaisia seksuaalisia suhteita etsitään myös sosiaalisesta mediasta ja sen tarjoamista seuranhakusovelluksista, esimerkiksi Tinderistä, Happnista ja Bumblesta. Seuranhakusovelluksista merkittävimmän käyttäjämäärän omaavaa Tinderiä käytetään seurustelukumppanin etsimisen lisäksi myös potentiaalisten seksikumppaneiden etsintään (Sumter ym. 2016).

Seuranhakusovellus Tinder on suosittu erityisesti nuorten aikuisten keskuudessa ja sillä on päivittäin yli 10 miljoonaa käyttäjää ympäri maailman (Ayers 2014, Freier 2015, Sumterin ym. 2010 mukaan). Tinderin perusideana on, että parin etsiminen tapahtuu kuvan perusteella ja käyttäjät voivat tykätä toisistaan pyyhkäisemällä kuvaa oikealle. Jos kuva ei miellytä, se voidaan pyyhkäistä vasemmalle. Tykkäys ei näy muille käyttäjille, elleivät kaksi käyttäjää ole tykännyt toisistaan, jolloin käyttäjistä muodostuu Tinder-pari (*match*) ja he voivat aloittaa keskustelun. Tinder on huomattavan käyttäjämääränsä takia nykyhetken merkittävin seuranhakusovellus, ja siksi se on nostettu tässä tutkielmassa keskeisimmäksi seuranhakusovellukseksi.

Tinderin käytön motiivit voivat olla muun muassa romanttisen kumppanin löytäminen tai satunnaisen seksiseurauksen löytäminen (Sumter ym. 2016, 72-73). Tinderin käytön taustalla on olevat motivaatiot ovat useimmiten sellaisia, jotka liittyvät seksuaaliseen mielihyvään

(Sumter ym. 2016, 68-69). Tinderiä käyttävillä miehillä on todettu olevan korkeampi motivaatio satunnaiseen seksin löytämiseen kuin Tinderiä käyttävillä naisilla. Miehet myös käyttävät enemmän internetiä seksikumppaneiden löytämiseen kuin naiset. Miehillä Tinderin käytön motiivi on naisia useammin kokemus viestimisen helppoudesta Tinderissä. (Sumter ym. 2016, 74.) Tutkimuksen mukaan (Sumter ym. 2016, 75-76) yksilöt, jotka ovat kiinnostuneita löytämään Tinderistä satunnaista seksiä, käyttävät vähemmän aikaa viestimiseen Tinderissä, kuin ne jotka ovat kiinnostuneita löytämään romanttisen kumppanin.

Tinderin käyttöä voidaan selittää myös sillä, että ihmisten on todettu käyttävän sosiaalisen median alustoja tyydyttääkseen psykososiaalisia tarpeitaan, jotka liittyvät omanarvontuntoon. Tinderiä käytetään vahvistamaan kuvaa itsestä seksuaalisesti viehättävänä olentona, jotta yksilö voisi tuntea itsensä hyväksi. (Sumter ym. 2016.) Tinderissä käytävä seksuaaliviestinnällinen keskustelu on kiinnostava näkökulma tässä tutkielmassa tarkastellulle naisten satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tapahtuvalle seksuaaliviestinnälle, sillä Tinder on suhteellisen suuressa roolissa satunnaisten seksuaalisten suhteiden muodostumisessa. Miesten on todettu käyttävän Tinderiä useammin seksikumppaneiden löytämiseen kuin naisten (Sumter ym. 2016, 74) ja tämän tutkielman kannalta onkin merkityksellistä tarkastella millaisia naisten omat kokemukset ovat seuranhakuovelluksissa käytävästä seksuaaliviestinnästä ja mitä tekijöitä kokemukseen mahdollisesti liittyy.

2.2 Seksuaaliviestintä

Useimmat seksuaalikokemukset tapahtuvat vuorovaikutuksessa seksikumppanin kanssa (Kontula 2016, 15). Seksuaaliviestintä on siis lähes erottamaton osa yksilön seksuaalista elämää. Seksuaaliviestinnällä (*sexual communication*) tarkoitetaan seksiin ja seksuaalisuuteen liittyvää viestintää ja siitä käytetään tässä tutkielmassa myös ilmaisua seksistä puhuminen. Seksuaaliviestinnässä ihmiset paljastavat seksuaalisia mieltymyksiään, haaveitaan, fantasioitaan sekä pelkojaan ja standardejaan. (La France 2010, 197-211.) Seksuaaliviestintää ovat suoranaista seksistä puhumisen lisäksi seksuaalisista mieltymyksistä kertominen, seksuaalinen itsestäkertominen (*sexual self-disclosure*), ehkäisyasiat ja turvaseksi (*safe sex*), seksuaaliset mallit (*sexual scripts*) ja seksuaalinen

myöntymisen (*sexual consent*) (Holmberg & Blair 2009, 59). Seksuaalisella myöntymisellä tarkoitetaan tässä sitä, että yksilö ilmaisee suostuvansa seksuaaliseen toimintaan.

Seksuaaliset mallit (*sexual scripts*) ovat seksuaalikulttuurin sisällä olevia, yleensä sukupuoli-normatiivisia malleja, jotka määrittelevät sitä kuka tekee mitä ja missä kontekstissa. Eniten tunnistetut ja käytetyt seksuaaliset mallit nykyisessä seksuaalikulttuurissa ovat keskittyneet miehen rooleihin. Mies nähdään aktiivisena toimijana sekä seksin ehdottamisessa että itse seksissä. Naiset nähdään puolestaan passiivisina seksiobjekteina. (Garcia ym. 2012, 166-168.) Seksuaaliset mallit voisivat mahdollisesti myös säännellä sitä, miten seksuaaliviestintä toteutuu satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa.

Turvaseksillä (*safe sex*) tarkoitetaan tässä seksitaudeilta ja ei-toivotulta raskaudelta suojautumista, sekä seksuaalisen väkivallan riskin minimointia. Turvaseksi sisältää fyysisen puolen lisäksi myös psyykkisen puolen, eli omien rajojen tunnistamisen ja suojelemisen. Aikaisemmissa tutkimuksissa on osoitettu (Parker ym. 2007, 5-6), että ne jotka seksuaaliviestivät kumppaninsa kanssa, käyttävät todennäköisemmin kondomia. Myös nuori ikä on yhteydessä turvaseksin puutteeseen, sillä Parkerin (2007) tutkimuksessa naisten oman kertomuksen mukaan he eivät viestineet seksikumppaneidensa kanssa niin paljon, kun he olivat nuorempia. Jos naiset eivät kerro seksikumppaneilleen, että he toivoisivat kondomia käytettävän, turvaseksi ei välttämättä toteudu.

Seksuaaliviestinnän vähäisyys voi johtaa siis seksuaaliseen riskikäyttäytymiseen (Parker ym. 2007, 10-11). Seksuaalisella riskikäyttäytymisellä tarkoitetaan sellaista seksuaalista toimintaa, joka vaarantaa tai vahingoittaa yksilöä tai kumppania. Tällaista riskikäyttäytymistä voivat olla muun muassa yhdyntät lukuisten satunnaisten kumppanien kanssa, seksin käyttäminen kaupan välineenä, seksin harrastaminen päihtyneenä tai seksin harrastaminen ilman suojausta. Seksuaalinen riskikäyttäytyminen altistaa sukupuolitaudeille ja ei-toivotuille raskauksille. (Väestöliitto 2018b.) Seksuaaliviestinnän ja vuorovaikutustaitojen puute koskien seksuaalisuutta ja seksiä ennustavat riskinottoa seksuaalisissa suhteissa ja riskejä seksuaaliterveydelle erityisesti nuorilla naisilla (Parker ym. 2007, 25-26). Tämän tiedon

valossa nuorten naisten kokemusten tarkastelu seksuaaliviestinnästä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa muodostuu erityisen tärkeäksi.

Seksuaaliviestinnän puute voi johtua muun muassa seksuaalisen tiedon puutteesta, epävarmuudesta, itsetunnon ongelmista, häpeästä, tai siitä, ettei seksistä puhuminen tunnu mukavalta tai luontevalta kumppanin kanssa (Parker ym. 2007, 22-23). Seksuaaliviestinnän puuttumista voitaisiin mahdollisesti selittää seksuaalikulttuurilla, jossa säännellään kenelle, miten ja missä tilanteessa seksistä on soveliaista ja hyväksyttävää puhua. Seksuaaliviestintään voisi liittyä myös yksilön omia oletuksia siitä, miten muut ihmiset tai yhteiskunta odottavat yksilön toteuttavan seksuaaliviestintää.

Seksuaaliviestintään satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa voisivat mahdollisesti olla yhteydessä myös hiljaisuuden spiraalin kaltaiset tekijät, jotka kulttuurisesti säätelevät sitä mistä asioista suhteen sisällä koetaan hyväksyttäväksi puhua. Hiljaisuuden spiraalilla (Neuwirth, Frederick, Mayo 2007) tarkoitetaan sitä, että yksilö pyrkii etsimään lähiympäristöstään vihjeitä siitä, mistä on sosiaalisesti hyväksyttävää puhua. Jos yksilö havaitsee, ettei jostain asiasta ole suotavaa puhua, tai huomaa edustavansa asiassa vähemmistöä, hän vaikenee. Kun asioista ei puhuta, äänekkäät pysyvät äänessä ja hiljaiset vaikenevat ja näin syntyy hiljaisuuden spiraali. Todellisuudessa hiljaisten mielipide tai edustama asia saattaa olla vallitseva, mutta asiasta vaikenevat eivät uskalla sanoa sitä ääneen, koska ajattelevat kuuluvansa vähemmistöön. (Neuwirth ym. 2007.) Hiljaisuuden spiraali voisi mahdollisesti esiintyä naisten satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa esimerkiksi siinä, miten ja mistä asioita naiset kokevat soveliaaksi tai hyväksytyksi puhua näissä suhteissa liittyen seksiin.

2.2.1 Seksuaaliviestintä relationaalisenä viestintänä

Tämän tutkielman voisi katsoa asettuvan relationaalisen viestintäteorian (*relational communication theory*) kontekstiin sen perusteella, että relationaalinen viestintäteoria tarkastelee ihmisten välistä viestintää suhteessa rakentuvana (Rogers ym. 2003, 3-13). Seksuaaliviestintä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa luo suhdetta ja määrittelee sen laatua.

Vuorovaikutussuhde rakentuu suhteen osapuolien jatkuvassa vastavuoroisessa dialogissa, joka puolestaan määrittelee suhdetta ja sen laatua. Relationaalisen viestintäteorian mukaan suhde siis syntyy vuorovaikutuksessa. (Rogers ym. 2003, 3-13.) Relationaalinen viestintäteoria korostaa, että vuorovaikutussuhde määrittää sen sisällä tapahtuvia viestinnän sanomia. Vuorovaikutussuhteissa tapahtuva viestintä luo suhteita, ja sen avulla myös määrittelemme sosiaalista todellisuuttamme ja identiteettejämme. (Rogers ym. 2003, 14-18). Suhteen osapuolien tavat viestiä ja puhua rakentavat suhdetta. Näin ollen uudella tavalla puhuminen myös uudistaa vuorovaikutussuhteen rakentumista. Relationaalinen viestintäteoria tarjoaa ymmärrystä siihen, miten erilaiset vuorovaikutus- ja viestintäprosessit suhteessa vaikuttavat siihen, millaiseksi suhde muodostuu. (Rogers ym. 2003, 3-13.) Relationaalinen viestintäteoria soveltuu seksuaaliviestinnän tarkasteluun satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa, sillä seksuaaliviestinnässä viestinnän sisällön voidaan katsoa olevan keskeistä suhteen rakentumisen ja määrittelyn kannalta. Satunnaiset seksuaaliset suhteet puolestaan rakentuvat sen perusteella, miten ne osapuolien välillä käytävässä vuorovaikutuksessa määrittyvät. Seksuaaliviestintä on siis avaintekijä satunnaisen seksuaalisen suhteen muodostumiselle.

2.2.2 Seksuaaliviestintäarkuus

Seksuaaliviestintään voi liittyä myös viestintäarkuutta. Viestintäarkuudella (*communication apprehension, CA*) tarkoitetaan ahdistusta tai pelkoa, joka liittyy ennakoituun tai todelliseen vuorovaikutukseen toisen tai toisten ihmisten kanssa. (Wrench ym. 2008, 412.) Viestintäarkuuden alakäsitteenä voidaan katsoa olevan seksuaaliviestintäarkuus (*sexual communication apprehension, SCA*). Seksuaaliviestintäarkuus on ahdistusta tai pelkoa, joka liittyy ennakoituun tai todelliseen seksuaaliviestintään ja seksuaaliviestintätilanteisiin. (Babin 2012, 272.) Viestintäarkuutta voi esiintyä erilaisissa viestintätilanteissa, kuten interpersonaalisisissa vuorovaikutustilanteissa, ryhmässä tai esiintymistilanteissa (Wrench, ym. 2008, 413). Seksuaaliviestintään liittyvää viestintäarkuutta voisi liittyä seksistä ja seksuaalisuudesta puhumiseen mahdollisen seksikumppanin kanssa joko kasvotusten tai viestien välityksellä käydyssä vuorovaikutuksessa. Viestintäarkuus voi aiheuttaa vuorovaikutuksen välttelyä ja johtaa viestintätilanteesta vetäytymiseen (Daly & McCroskey

1984, Babinin 2012 mukaan). Viestintäarkeudella voitaisiin mahdollisesti selittää seksuaaliviestinnän puutetta tai siihen liittyviä ongelmia. Viestintäarkeus voisi mahdollisesti johtua myös seksuaalisen tiedon puutteesta.

Seksuaalisen tiedon puute voi johtaa puhumattomuuteen tai seksuaaliviestinnän vähäisyyteen seksuaalisissa suhteissa (Parker ym. 2007, 12-13). Yhden yön jutuissa seksistä puhuminen on koettu hankalaksi tai vaivaannuttavaksi, sillä kyseessä on täysin vieras ihminen (Parker ym. 2007, 17-18). Mielenkiintoista on, että seksiä voidaan harrastaa ventovieraan kanssa, mutta seksistä ei kuitenkaan tunnu mukavalta tai luonnolliselta puhua tilanteessa. Seksuaaliviestinnän puute näissä tilanteissa voi johtaa huonoon oloon tai katumukseen jälkepäin (Parker ym. 2007, 17-18). Tässä tutkielmassa keskitytään tarkastelemaan seksuaaliviestintää satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa, joissa seksuaaliviestinnän tärkeys erityisesti yksilön terveyden ja hyvinvoinnin kannalta korostuu, mutta joissa myös sen toteutumiseen vaikuttavat asiat kuten seksuaalinen itsetunto ja seksuaalinen itsestäkertominen ovat keskiössä.

Toisaalta seksuaaliviestinnän vähäisyyttä voitaisiin mahdollisesti selittää myös suomalaisella puhekuulttuurilla, jossa hiljaisuus ja vaiteliaisuus nähdään luonnollisena viestintäkäytännöksi (Carbaugh, Berry & Nurmikari-Berry 2006, 212-216). Suomalainen puhekuulttuuri suosii kuulijakeskeisyyttä, ja suomalaiset asettuvat viestintätilanteissa usein vastaanottavan osapuolen asemaan. Suomalaiseen puhekuulttuuriin kuuluu myös keskeisesti, että puhutaan vain lähinnä silloin kun koetaan sen olevan tarpeellista, tai jos henkilöllä on asiaa. Puhumista itsessään puhumisen vuoksi ei pidetä tarpeellisena suomalaisessa puhekuulttuurissa. (Carbaugh ym. 2006, 212-216.) Suomalaiset pyrkivät myös välttämään viestintäkonflikteja (Sallinen-Kuparinen 1986, 187-188). Seksuaaliviestinnän puutteen ja sen ettei esimerkiksi omista toiveista seksin suhteen kerrota satunnaiselle seksikumppanille voitaisiin nähdä toimivan konfliktin välttämisenä seksuaaliviestintätilanteissa.

2.2.3 Seksuaalinen itsetunto ja seksuaalinen itsestäkertominen

Seksuaalinen itsetunto (*sexual self-esteem, SSE*) tarkoittaa yksilön kuvaa itsestään seksuaalisena olentona ja se sisältää seksuaalisen identiteetin ja seksuaaliset arvot (Calogero & Thompson 2009, Babinin 2012, 274 mukaan). Seksuaalinen itsetunto rakentuu yksilön kasvaessa ja kehittyessä aikuiseksi. Kasvatus, kokemukset ja ympäristö jossa elämme vaikuttavat seksuaalisen itsetunnon kehittymiseen. Vallitsevalla seksuaalikulttuurilla on siten myös yhteyttä yksilön seksuaalisen itsetunnon muodostumiseen ja kehittymiseen. Hyvä seksuaalinen itsetunto on kehollista ja sukupuolista itsetuntoa. Seksuaalisuus on erityisen herkkä ja haavoittuvainen osa-alue ihmisessä. Huonot kokemukset liittyen seksiin tai seksuaalisuuteen ja meihin kohdistuvat sukupuoli- ja seksuaaliodotukset voivat heikentää seksuaalista itsetuntoa. (Väestöliitto, 2018b.) Tällaisia kokemuksia voisivat mahdollisesti olla esimerkiksi torjutuksi tuleminen, häpeän kokemukset, seksuaalinen hyväksikäyttö tai seksuaalinen väkivalta.

Seksuaalisella itsetunnolla on osoitettu olevan yhteys suhteessa tapahtuvaan seksuaaliviestintään, sillä mitä parempi seksuaalinen itsetunto yksilöllä on, sitä todennäköisemmin hän viestii seksuaalisista asioista seksikumppaneidensa kanssa (Babinin 2012, 274). Seksuaalisella itsetunnolla on havaittu olevan yhteys naisilla orgasmin saavuttamiseen kumppanin kanssa seksiä harrastaessa (Kontula & Miettinen 2016, 16). Jos yksilö mieltää itsensä viehättäväksi, taitavaksi rakastajaksi ja tuntee olevansa kontrollissa omasta seksuaalisuudestaan, hän myös uskoo kykyihinsä viestiä seksuaaliasioista kumppaneidensa kanssa tyydyttävästi (Kontula 2016).

Yksilön kokemus seksuaalisesta suhteesta tai seksuaalisesta kanssakäymisestä on parempi silloin kun he viestivät verbaalisesti ja nonverbaalisesti toiveistaan ja tarpeistaan seksikumppanilleen (Babin 2012, 276). Seksuaaliviestinnällä on siis yhteys seksuaaliseen tyytyväisyyteen (Sánchez-Fuentes, Santos-Iglesias, Sierra 2014), joka on kokonaisvaltainen kokemus yksilön seksielämän laadusta (Babin 2012, 275). Seksuaalisen itsetunnon ongelmilla voitaisiin mahdollisesti selittää puutteita seksuaaliviestinnässä ja sen laadussa. Seksuaaliviestintää satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tarkasteltaessa tulisikin huomioida sen taustalla olevia tekijöitä, joiden avulla voidaan ymmärtää paremmin satunnaisissa suhteissa tapahtuvaa seksuaaliviestintää.

Seksuaaliviestintään liittyy vahvasti itsestäkertominen (*self-disclosure*) (La France 2010). Jotta suhde voisi syventyä ja toiseen ihmiseen päästään tutustumaan, tulee viestintätilanteissa jakaa asioita itsestään. Itsestäkertominen on vastavuoroista ja suhde syvenee sitä mukaan mitä henkilökohtaisempia asioita kerrotaan. Sen tarkoituksena on lähentyminen, tunteiden, ajatusten ja uskomusten selventäminen sekä itselle että muille. Itsestäkertomisella pyritään myös vastakaivun saamiseen (Byers & Demmons 1999). Seksuaalisella itsestäkertomisella tarkoitetaan seksuaalisten asioiden paljastamista itsestä, kuten esimerkiksi millaisesta seksuaalisesta toiminnasta pitää ja mistä ei. Seksuaalisella itsestäkertomisella on esitetty olevan yhteyttä seksuaaliseen tyytyväisyyteen. (La France 2010, 196-198.) Seksuaalisella itsetunnolla on yhteys seksuaaliseen itsestäkertomiseen. Yksilölle, jolla on hyvä seksuaalinen itsetunto, myös seksuaalinen itsestäkertominen on helpompaa kuin henkilöllä, jolla seksuaalinen itsetunto on heikko. (Babin 2012, 274-275.) Mitä enemmän yksilö toteuttaa seksuaalista itsestäkertomista haluistaan, tarpeistaan ja toiveistaan kumppanilleen, sitä tyytyväisempi hän on seksuaalisen suhteen ja seksielämänsä laatuun. Seksuaalinen itsestäkertominen on siis erityisen tärkeää positiivisen seksuaalisen suhteen syntymiselle ja ylläpidolle (Byers & Demmons 1999, 187-188).

Byersin ja Demmonsin (1999, 187-188) mukaan tapailusuhteissa tapahtuu myös seksuaalista itsestäkertomista, mutta se ei ole niin kokonaisvaltaista kuin parisuhteissa, sillä tapailusuhteissa ei kerrota niin tarkasti henkilökohtaisista asenteista ja tunteista kuin parisuhteissa. Satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa ei siis välttämättä tapahdu niin syvää tai laajaa itsestäkertomista kuin parisuhteissa. Tätä voitaisiin mahdollisesti selittää sillä, että parisuhteet ovat kestoiltaan yleensä paljon pidempiä kuin tapailusuhteet, joten tapailusuhde ei ehdi syventyä sille tasolle, että itsestäkertomista toteutettaisiin kokonaisvaltaisesti. Tietenkin friends with benefits -suhteissa, joissa henkilöt ovat jo ystäviä keskenään, voisi mahdollisesti tapahtua myös avoimempaa seksuaalista itsestäkertomista kun luottamussuhde on rakentunut jo ystävyuden pohjalle.

Jotta yksilö voi puhua ja viestiä seksistä ja seksuaalisuudesta, tulee hänellä olla seksuaalista tietoa. Seksuaalinen tieto (*sexual knowledge*) on määritelty tietoisuudeksi siitä mitä tunteita, seksuaalisia haluja ja käyttäytymistä yksilö itse pitää miellyttävänä ja kiihottavana. (La

France 2010, 197-199.) Seksuaalinen tieto voidaan jakaa kolmeen eri osa-alueeseen. Yleinen seksuaalinen tieto (*general sexual knowledge*) on tietoa siitä, millaista seksuaalista käyttäytymistä yksilö pitää miellyttävänä, mitkä asiat häntä kiihottavat ja mitä tarvitaan, jotta hän saa orgasmin. Minä-keskeinen seksuaalinen tieto (*self-specific sexual knowledge*) on tietoa siitä, minkälainen seksuaalinen toiminta, esimerkiksi kosketus, on itselle mieluista. Kumppani-keskeinen seksuaalinen tieto (*partner-specific sexual knowledge*) on tietoa siitä, mitä kumppani pitää miellyttävänä ja kiihottavana. (La France 2010, 203-204.)

Seksuaalista tietoa saadaan itsetuntemuksen lisäksi seksuaalisista suhteista. Seksuaalisista ongelmista puhuminen edellyttää myös seksuaalisen tiedon hallintaa. Tällaisen seksuaalisen tiedon hallinta voi rohkaista seksuaaliviestintään, sillä esimerkiksi seksuaalisista ongelmista puhuminen on yhteydessä positiivisesti tyydyttävään seksuaaliseen suhteeseen. (La France 2010, 197-199.) Seksuaalisen tiedon hallinta muodostuu näin ollen tärkeäksi satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tapahtuvalle seksuaaliviestinnälle. Seksuaalisen tiedon lisäksi myös yksilön halukkuus puhua seksistä ja siihen liittyvistä asioista siis edistää seksuaalista tyytyväisyyttä (La France 2010, 197-199). Toimiva ja avoin seksuaaliviestintä on satunnaiselle seksuaaliselle suhteelle siis tärkeää, mutta siihen voi liittyä myös epävarmuutta.

2.2.4 Epävarmuuden vähentäminen seksuaaliviestinnässä

Seksuaaliviestintä on luonteeltaan arkaluontoista (La France 2010) ja siksi siihen voi liittyä monenlaista epävarmuutta. Satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa osapuolet eivät välttämättä ole keskenään vielä kovin tuttuja, jolloin epävarmuuden vähentäminen muodostuu tärkeäksi. Naisten satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa seksuaaliviestintään saattaa siis liittyä joitakin epävarmuuksia tai haasteita, jotka puolestaan voivat olla yhteydessä seksuaalisen tyytyväisyyden ja hyvinvoinnin kokemukseen.

Ihminen pyrkii ennustamaan ja selittämään sekä omaa että toisten ihmisten käyttäytymistä. Epävarmuuden vähentämiseksi pyrimme saamaan tietoa toisesta yksilöstä ja ympäristöstä ja niiden suhtautumisesta meihin, ja siten säätelemme omaa käyttäytymistämme toivottuun suuntaan. Epävarmuus on korkeaa silloin, kun emme pysty ennustamaan tilanteen tai suhteen

lopputulemaa. Matalaa epävarmuus on silloin kun tilanteen tai suhteen eteneminen ja loppu-
tulos ovat ennustettavissa. (Gibbs, Ellison, Lai 2011, 72-73.)

Satunnaisten seksuaalisten suhteiden sisällä epävarmuutta saattaa liittyä esimerkiksi siihen, etteivät osapuolet ole varmoja siitä mitä toinen suhteelta haluaa tai suhteen määrittely aiheuttaa hankaluuksia tai erimielisyyksiä (Westland & Reissing 2014). Seksuaaliviestinnässä ja seksuaalisissa suhteissa epävarmuutta voi liittyä esimerkiksi siihen, miten seksistä ja seksuaalisuudesta uskalletaan puhua, millaista toisen osapuolen suhtautuminen on ja tuleeko yksilö suhteessa tuomituksi. Satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa saattaa siis olla vaikeaa kertoa toiveistaan ja haluistaan, jos pelkää tulevansa torjutuksi tai tuomituksi toisen osapuolen taholta.

Epävarmuuden vähentämisen teorian (*Uncertainty reduction theory, URT*) mukaan on olemassa kahdenlaista epävarmuutta, jotka ovat kognitiivinen epävarmuus ja käyttäytymisepävarmuus. Kognitiivisesta epävarmuudesta on kyse silloin, kun henkilö on epävarma omistaan ja toisten uskomuksista ja asenteista. Käyttäytymisepävarmuutta esiintyy puolestaan tilanteissa jossa tapahtumien kulkua ei voida ennustaa. (Berger 1987, 39-62.) Epävarmuuden vähentämisen teorian mukaan epävarmuutta viestintätilanteissa pyritään vähentämään kolmella eri strategialla. Nämä strategiat ovat passiivinen, aktiivinen sekä vuorovaikutuksellinen strategia. Näiden kolmen strategian avulla pyritään hankkimaan tietoa toisesta ihmisestä ja siten vähentämään epävarmuutta. (Berger 1987, 39-62.)

Passiivisella strategialla hankitaan tietoa toisesta ihmisestä tämän itse sitä tietämättä. Satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa passiivista strategiaa voitaisiin toteuttaa esimerkiksi tarkkailemalla seksikumppanin käyttäytymistä ja seksuaaliviestintää suhteessa. Aktiivisella strategialla tarkoitetaan aktiivista tiedonhankintaa toisesta ihmisestä. Satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tämä voisi tarkoittaa tiedonhankintaa esimerkiksi kolmannen osapuolen kautta. Vuorovaikutuksellinen strategia tapahtuu puolestaan suorassa vuorovaikutustilanteessa kyseisen ihmisen kanssa, jolloin tietoa saadaan suoraan kontaktissa. (Berger 1987, 39-62.) Seksuaaliviestinnässä vuorovaikutuksellisen strategian käyttö voisi muodostua tarkoituksenmukaisimmaksi, sillä siinä käydään neuvottelua haluista, tarpeista ja toiveista ja

saadaan tietoa myös toisen osapuolen haluista ja tarpeista. Vuorovaikutuksellisen strategian avulla myös rakennetaan ja määritellään suhdetta.

Kun tarkastelun kohteena on satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tapahtuva seksuaaliviestintä ja suhteet ovat luonteeltaan osittain määrittelemättömiä, seksuaaliviestinnällisen epävarmuuden ja sen vähentämisen roolia on tärkeä kartoittaa. Epävarmuuden vähentämisen voidaan olettaa olevan keskeinen tekijä suhteen rakentumisen ja seksuaaliviestinnän toteutumisen kannalta.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tämä tutkielma perustuu analysoiduille haastatteluaineistoille, jotka asettuvat vastaamaan tutkimuskysymyksiin. Haastattelujen käyttö tutkielmassa edellyttää myös niiden eettisyyden pohdintaa. Seuraavassa kuvataan tutkielman toteuttamisen vaiheita ja niitä tieteenfilosofisia lähtökohtia, joille tämä tutkielma rakentuu.

3.1 Tutkimusasetelma ja tutkimuskysymykset

Tässä tutkielmassa tarkastellaan naisten kokemuksia satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä. Tutkielmalla pyritään selvittämään, millaista naiset kokevat seksuaaliviestinnän olevan satunnaisissa seksuaalisissa suhteissaan. Tutkimuskysymysten avulla pyritään saamaan kokonaiskuva naisten kokemuksista satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestinnästä ja siihen keskeisesti liittyvistä tekijöistä.

Satunnaiset seksuaaliset suhteet ovat odotettua yleisempiä nuorten aikuisten keskuudessa (Bisson & Levine 2009). Seksuaaliviestintä muodostuu merkittäväksi tekijäksi satunnaiselle seksuaaliselle suhteelle, sillä Rogersin ym. (2003, 3-13) mukaan suhteessa tapahtuva viestintä määrittelee suhdetta ja sen laatua. Seksuaaliviestinnän on myös osoitettu olevan keskeisessä roolissa tyydyttävälle seksuaaliselle suhteelle ja yksilön hyvinvoinnille (Babin 2012, 276) ja sen puutteen johtavan myös riskikäyttäytymiseen (Parker ym. 2007, 25-26).

Tutkimusongelmaksi on siis tässä tutkielmassa asetettu: Millaisia ovat nuorten naisten kokemukset satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestinnästä?

Tutkimusongelmaa lähestytään seuraavan kolmen tutkimuskysymyksen avulla. Ensimmäisen taustoittavan tutkimuskysymyksen tarkoituksena on selvittää, millaisia kokemuksia naisilla on ollut satunnaisista seksuaalisista suhteista ja niissä tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä. Tutkimuskysymys tarkastelee satunnaisia seksuaalisia suhteita viestintätilanteina, joihin liittyviä tekijöitä tutkimuskysymyksellä halutaan selvittää. Tutkimuskysymys pyrkii selvittämään naisten kokemuksia satunnaisista suhteista ja sitä millaisia tekijöitä niissä tapahtuvaan viestintään on liittynyt. Täten ensimmäinen tutkimuskysymys on:

T1 Millaisia kokemuksia naisilla on satunnaisista seksuaalisista suhteista viestintätilanteina?

Toisen tutkimuskysymyksen tavoitteena on selvittää seksuaalikulttuurin yhteyttä naisten satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin ja niissä tapahtuvaan seksuaaliviestintään. Seksuaalikulttuurin on todettu sääntelevän seksuaalista käyttäytymistä (Kontula 2008, 16-17). Seksuaalikulttuurilla on siis vaikutusta siihen, miten yhteisön jäsenet toteuttavat seksuaalisuuttaan ja mistä asioista on hyväksyttävää puhua. Seksuaalikulttuuri sääntelee siten myös suhteissa tapahtuvaa seksuaaliviestintää. Tällä tutkimuskysymyksellä halutaan selvittää, millaisia kokemuksia naisilla on ollut seksuaalikulttuurin yhteydestä seksuaaliviestintään, ovatko naiset esimerkiksi kohdanneet jotain ennakoasenteita tai -oletuksia ja millaiseksi naiset kokevat seksuaalikulttuurin satunnaisissa seksuaalisissa suhteissaan. Toinen tutkimuskysymys täten on:

T2 Millaisia näkemyksiä naisilla on seksuaalikulttuurin yhteydestä satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestintään?

Kolmannen ja viimeisen tutkimuskysymyksen tarkoituksena on tarkastella, millaisia seksuaaliviestinnän haasteita naisten satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyy. Seksuaaliviestinnän on osoitettu olevan keskeisessä roolissa tyydyttävälle seksuaaliselle suhteelle ja yksilön hyvinvoinnille. Seksuaaliviestinnän puute voi myös johtaa riskikäyttäyty-

miseen. (Parker ym. 2007, 25-26.) Tutkimuskysymyksellä halutaan selvittää, millaista naiset kokevat seksuaaliviestinnän ja sen haasteiden olevan satunnaisissa seksuaalisissa suhteissaan. Täten viimeinen tutkimuskysymys on:

T3 Millaisia kokemuksia naisilla on seksuaaliviestinnän haasteista satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa?

3.2 Tieteenfilosofiset lähtökohdat

Tämä tutkielma edustaa fenomenologis-hermeneuttista tutkimustraditiota. Fenomenologis-hermeneuttinen tutkimustraditio pyrkii lisäämään ymmärrystä ihmiselämän inhimillisistä asioista ja ilmiöistä sekä tarjoaa näkemyksen siihen, miten kokemuksia voidaan ylipäänsä tutkia (Laine 2001, 42). Fenomenologinen tutkimus tarkastelee todellisuutta kokemusten kautta ja pohtii ihmisen suhdetta häntä ympäröivään todellisuuteen (Laine 2001, 42). Tämä tutkielma keskittyy nimenomaan kokemusten tutkimiseen, joten sen voidaan katsoa edustavan fenomenologis-hermeneuttista tutkimus-perinnettä.

Tässä tutkielmassa keskitytään naisten subjektiivisiin kokemuksiin seksuaaliviestinnästä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Fenomenologis-hermeneuttisessa tutkimuksessa hermeneuttinen puoli edustaa tulkintojen tekemistä ja se korostaa subjektiivista tulkinnallisuutta. Hermeneuttinen tutkimusstrategia korostaa tutkimuskohteen syvällistä ja inhimillistä ymmärtämistä (Laine 2001), jotka korostuvat myös tässä tutkielmassa tarkasteltaessa yksilöiden kokemuksia ja heidän antamiaan merkityksiä seksuaaliviestinnälle. Fenomenologis-hermeneuttinen tutkimustraditio valikoitui tähän tutkielmaan, koska sen voidaan katsoa palvelevan hyvin tutkielman tieteenfilosofisia lähtökohtia ja soveltuvan inhimillisen ja kokemuksellisen tutkimuksen tekemiseen ja sen lähtökohtien ymmärtämiseen.

3.3 Aineistonkeruu ja vastaajat

Tässä tutkielmassa aineistonkeruumenetelmänä käytettiin haastattelua. Seksuaalitutkimuksen peruslähtökohtana on, ettei mihinkään haastateltavan esiintuomaan seksuaaliasiaan

kohdisteta minkäänlaista moraalista paheksuntaa (Kontula 2008, 27). Haastattelu mahdollistaa suoran tiedonkeruun, ja se tarjoaa myös mahdollisuuden suunnata tiedonhankintaa reaaliajassa, koska haastattelutilanteessa haastattelija on välittömässä vuorovaikutustilanteessa haastateltavan kanssa. Tämä mahdollistaa myös vastausten takana olevien motiivien selvittämisen ja auttaa ymmärtämään haastateltavaa ja haastattelussa käsiteltyjen asioiden merkityksiä paremmin. Haastattelu myös välittää kuvaa haastateltavan ajatuksista, tunteista ja kokemuksista. (Hirsjärvi & Hurme 2008.) Tässä tutkielmassa pyritään kartoittamaan haastateltavien subjektiivisia kokemuksia satunnaisista seksuaalisissa suhteissa tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä, ja haastattelu soveltuu tähän tarkoitukseen hyvin.

Haastattelun käyttö soveltuu tämän tutkielman aineiston keräämiseen hyvin myös siksi, että kokemusten kartoittamisessa haastateltavat pyrkivät selittämään ja sanoittamaan omia kokemuksiaan, joka vaatii toisinaan toistoa, kysymysten uudelleenmuotoilua ja lisäkysymyksiä. Hirsjärven ja Hurmeen (2008) mukaan haastattelu on aineistonkeruun menetelmänä joustava, mikä mahdollistaa kysymysten toistamisen, avaamisen ja selittämisen, tämä puolestaan vähentää väärinymmärtämisen riskiä ja helpottaa haastateltavan ymmärtämistä, vastausten avaamista ja selittämistä.

Tutkielmaan haastateltiin kymmentä nuorta täysi-ikäistä naista heidän kokemuksistaan satunnaisissa seksuaalisissa suhteissaan tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä. Nuoret aikuiset on tässä tutkielmassa määritelty iältään 18-30 vuotiaiksi. Haastateltavat olivat iältään 20-29 vuotiaita ja heidän keskimääräinen ikänsä oli 23 vuotta. Haastateltaviksi valikoitui tämä ikäryhmä, sillä nuoret aikuiset naiset edustavat sitä ihmisryhmää, joka on kasvanut ja elänyt nyky-yhteiskunnan seksuaalikulttuurin vaikutuksen alaisena. On siis tarkoituksenmukaista tarkastella heidän kokemuksiaan nykyisen tilanteen selvittämiseksi. Ennen haastattelujen toteuttamista haastattelurungon toimivuus testattiin pilottihaastattelulla.

Haastattelupyyntö julkaistiin sosiaalisessa mediassa (Facebook ja Instagram) ja se jaettiin myös useissa eri Whatsapp -ryhmissä. Haastateltavia etsittäessä sosiaalista mediaa käyttämällä pyrittiin tavoittamaan tutkielman toteuttamisen kohdeyleisö eli nuoret aikuiset naiset. Haastateltavien hankinnassa hyödynnettiin myös lumipalloefektiä (Kuutti 1995) jolla tarkoitetaan tässä sitä, että jo löydettyjen haastateltavien avulla löydetään lisää haastateltavia.

Haastattelut toteutettiin Pirkanmaalla kahviloissa ja Tampereen yliopiston tiloissa. Kolme haastattelusta toteutettiin Skypen videopuhelun avulla. Kaksi haastattelua toteutettiin yksityisasunnoissa Pirkanmaalla. Haastattelut olivat kestoiltaan puolesta tunnista reiluun tuntiin. Haastattelut litteroitiin heti haastattelujen toteuttamisen jälkeen. Litterointi tapahtui sanatarkkuudella. Haastatteluaineistoa kertyi yhteensä noin 9 tuntia. Litteroitua aineistoa kertyi 105 sivua fontin ollessa Times New Roman ja rivivälin ollessa 1,5.

3.4 Teemahaastattelu

Tämä tutkielma toteutettiin puolistrukturoidulla teemahaastattelulla. Teemahaastattelulla tarkoitetaan haastattelua, jossa haastattelun teemat on ennalta valittu, mutta kysymykset teemojen sisällä voivat kuitenkin vaihdella (Alasuutari 2011, 144-149). Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmäksi valikoitui teemahaastattelu, sillä tutkimuksen tarkoituksena on subjektiivisten kokemusten selvittäminen ja teemahaastattelu soveltuu kokemusten kartoittamiseen hyvin. Teemahaastattelu mahdollistaa myös vapaata kerrontaa, joka on edullista yksilöllisten kokemusten selvittämiseksi (Hirsjärvi & Hurme 2008).

Teemahaastattelu soveltuu kokemusten kartoittamiseen hyvin, sillä kokemuksia on vaikea kartoittaa, ellei kuulla itse kokijaa. Teemahaastattelu mahdollistaa myös avointa kerrontaa ja spontaania keskustelua. Haastattelu soveltuu laadullisen tutkimusaineiston keräämisen muodoksi (Hirsjärvi & Hurme 2008) ja sen käyttö on perusteltua tässä tutkielmassa, koska tutkielma edustaa kvalitatiivista tutkimusta. Laadullinen tutkimusote on tarkoituksenmukaista tällaisten subjektiivisten kokemusten tutkimiseen, sillä laadullinen tutkimus on luonteeltaan moniulotteista ja sille ominaista on ilmaisullinen rikkaus (Alasuutari 2011).

Teemahaastattelu runko (ks. Liite 1) rakentui neljän tutkimuskysymyksen perusteella. Haastattelu jakautui tutkimuskysymysten avulla neljään eri teemaan sekä näiden teemojen alakysymyksiin. Haastatteluissa keskustelu eteni näiden ennalta asetettujen teemojen ja kysymysten pohjalta, mutta puolistrukturoitu haastattelu jätti tilaa myös vapaalle keskustelulle sekä haastateltavilta itseltään nouseville ajatuksille ja teemoille.

Tutkimusmenetelmää valitessa pohdittiin haastatteluun menetelmänä mahdollisesti liittyviä haasteita, sillä haastatteluun osallistuminen voi olla suuri kynnyksalueen ollessa näin herkkä ja osittain jopa tabuksi koettu asia. Toisaalta haastattelu voidaan kokea myös terapeuttisena kokemuksena, joka voisi tuottaa myös hyvinvointia haastateltaville (Hirsjärvi & Hurme 2008). Seksuaalisten, myös paheksuttuina pidettyjen, asioiden esiintuominen voi olla myös haastateltavalle vapauttava kokemus (Kontula 2008, 27). Haastattelu mahdollistaa myös sellaisten teemojen esiin nousemisen, joita ei välttämättä etukäteen ole osattu edes ajatella ja siksi haastatteluja päätettiin käyttää tässä tutkielmassa.

3.5 Haastattelun eettisyys

Haastateltavia etsittäessä ilmoituksessa, joka julkaistiin sosiaalisen median kanavissa, mainittiin tutkielman aihe ja vastaajilla oli etukäteen tiedossa, että he tulisivat vastaamaan kysymyksiin seksuaaliviestinnästä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissaan. Haastattelun alussa heille kerrottiin, että haastattelussa ei tarvitse paljastaa mitään henkilökohtaisia tietoja, ja haastattelussa keskitytään satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestintään. Haastateltaville luvattiin anonymiteetti ja haastatteluaineistoa käytettävän tutkielmassa niin, ettei haastateltavaa voida mitenkään tunnistaa. Haastattelun alussa haastateltaville myös kerrottiin, että he voivat keskeyttää haastattelun koska tahansa tai pyytää myöhemmin, että heidän haastattelunsa jätetään tutkielman aineistosta pois. Haastateltaville myös kerrottiin, että mikäli he eivät halua vastata johonkin kysymykseen, voivat he ohittaa sen.

Koska kyseessä on hyvin henkilökohtainen ja herkkä aihe, oli erityisen tärkeää huomioida luottamuksellisen ja turvallisen tilan luominen haastattelutilanteeseen. Haastatelluille kerrottiin myös tutkijan taustasta seksuaalineuvojana ja heille annettiin myös mahdollisuus keskustella haastattelusta tai sen aihealueen herättämistä tunteista luottamuksellisesti haastattelun jälkeenkin, mikäli haastateltava niin toivoi. Haastattelut toteutettiin mukailemalla teemahaastattelurunkoa, mutta kysymysten esittämisen järjestys saattoi vaihdella. Myös lisäkysymyksiä saatettiin esittää tarvittaessa. Haastattelun alussa haastateltavilta pyydettiin myös lupa nauhoittamiseen ja haastatteluaineiston käyttämiseen tässä tutkielmassa ja mahdollisesti sitä seuraavissa julkaisuissa.

Haastateltavien anonymiteetin varmistaminen on erityisen tärkeää tässä tutkielmassa aihealueen ollessa niin herkkä. Anonymiteetin suojaamiseksi haastateltavia ei identifioitu raportoidessa niin, että heidät voisi tunnistaa. Sitaateista poistettiin kaikki sellaiset tiedot, kuten nimet ja paikat, joista haastateltavan voisi tunnistaa.

3.6 Aineiston analyysi

Tämän tutkielman aineisto koostuu litteroiduista teemahaastatteluista ja aineiston analyysimenetelmäksi valikoitui teemoittelu, jonka perusideana on, että haastatteluaineistosta pyritään löytämään keskeiset teemat (Eskola & Suoranta 1998, 125). Teemoittelu soveltuu hyvin tämän tutkielman aineiston analyysiin, kun kyseessä on suhteellisen laaja laadullinen aineisto (Eskola & Suoranta 1998).

Aineiston analyysi aloitettiin lukemalla litteroidut haastattelut läpi ja etsimällä aineistossa toistuvia teemoja. Teemoittelun apuna käytettiin värikoodeja, jotka helpottivat aineistossa toistuvien teemojen havainnointia. Jokaiselle teemalle valittiin värikoodi, jolla merkittiin kaikki aineistossa esiintyvät kyseiseen teemaan liittyvät asiat ja maininnat. Litteroidut haastatteluaineistot käytiin läpi kahteen kertaan sen varmistamiseksi, että kaikki eri teemoihin liittyvät maininnat tulivat huomatuiksi. Aineistoa analysoidessa muodostettiin ensin alustavat teemat, jonka jälkeen teemoja yhdisteltiin suuremmiksi kokonaisuuksiksi lopullisten teemojen muodostamiseksi. Lopullisten teemojen avulla haastatteluaineistoa oli helpompi tarkastella kokonaisuutena johtopäätösten tekemiseksi.

Aineiston analyysissä muodostuneet merkittävät teemat olivat:

1. Naisten kokemukset satunnaisista seksuaalisista suhteista viestintätilanteina
2. Satunnaisten seksuaalisten suhteiden määrittely ja rajat
3. Seksuaalikulttuurin yhteys satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestintään
4. Naisten kokemukset seuranhakusovelluksissa tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä
5. Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyvät riskit
6. Seksuaaliviestinnän haasteet
7. Avoimuus ja vastavuoroisuus

8. Ehkäisy

Teemoittelu oli mielekäs valinta tälle tutkielmalle, sillä se soveltuu laadullisen aineiston analyysiin tarkoituksenmukaisesti, kun kyseessä on suhteellisen laaja haastatteluaineisto ja aineistossa esiintyy useita eri teemoja ja aiheita (Eskola & Suoranta 1998). Teemoittelu mahdollisti tämän tutkielman aineiston käsittelyn ja analyysin tarkoituksenmukaisesti

4 TULOKSET

Tässä osiossa tarkastellaan tutkielman tuloksia. Tulokset on jaettu aineiston analyysissa teemoittelua (Eskola & Suoranta 1998) apuna käyttäen muodostuneisiin teemoihin. Analyysissa muodostuneet merkittävät teemat on jaettu vastaamaan tutkimuskysymyksiä muodostamiin suurempiin teemoihin ja seuraavassa niitä tarkastellaan tutkimuskysymys kerrallaan. Sitaateissa haastateltavat on merkitty kirjaimella H ja numerolla joka vastaa haastateltavan numeroa.

4.1 Seksuaaliviestintä ja satunnaiset suhteet

Seuraavassa tarkastellaan tuloksia liittyen ensimmäiseen tutkimuskysymykseen eli siihen, millaisia kokemuksia haastateltavilla oli ollut satunnaisista seksuaalisista suhteista viestintätilanteina. Satunnaiset seksuaaliset suhteet olivat naisten kokemusten mukaan määrittäneet suhteessa käydyssä viestinnässä. Suhteen määrittely ja rajojen vetäminen olivat usein aiheuttaneet epävarmuutta.

4.1.1 Naisten kokemukset satunnaisista seksuaalisista suhteista viestintätilanteina

Haastatelluista kaikilla oli ollut satunnaisten seksuaalisten suhteiden muodoista yhden yön juttuja. Suurimmalla osalla haastateltavista oli ollut myös friends with benefits -suhteita tai panokaverisuhteita. Satunnaisia seksuaalisia suhteita oli haastateltavilla ollut pääasiassa miesten kanssa, mutta muutama haastateltava kertoi myös olleensa satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa naisten kanssa. Satunnaisia seksuaalisia suhteita oli haastatelluilla ollut useampien vuosien ajan. Välissä oli saattanut olla parisuhteita, joiden päätyttyä oltiin

palattu satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin. Muutama haastateltava oli haastatteluhetkellä parisuhteessa, mutta suurin osa haastateltavista oli kuitenkin sinkkuja. Haastateltavat käyttivät satunnaisista seksuaalisista suhteistaan termejä friends with benefits -suhde, yhden yön suhde, panokaveri ja seksisuhde.

Mul on ollu kaks tällästä niin sanottua friends with benefits -suhdetta ja sit mul on ollu, no yhden yön keikkoja enemmän ku on sosiaalisesti hyväksyttävää myöntää ja sit on siis sellai ihmissuhde joka muodostu ihan niinku puhtaasti niinku siis seksin pohjalle et oli ihan siis seksisuhde. (H3)

Satunnaiset seksuaaliset suhteet olivat olleet luonteeltaan sellaisia, että ne oli tunnistettu satunnaisiksi seksuaaliksi suhteiksi, eikä niiden oltu ajateltu johtavan parisuhteisiin. Suhteen satunnainen luonne oli ollut myös yhteydessä siihen, millaisena viestintätilanteena se oli nähty. Haastateltavat tekivät eron friends with benefits -suhteen ja panokaveri suhteen välillä muun muassa niissä tapahtuvan viestinnän perusteella. Friends with benefits -suhteet koettiin sellaisiksi, joissa painotettiin ystävyyttä seksin lisäksi ja niissä viestintää käytiin myös muista aiheista kuin seksistä. Seksisuhteissa ja panosuhteissa toinen osapuoli koettiin pelkästään seksikumppaniksi eikä kaveriksi, jolloin myös viestintä keskittyi seksuaaliviestintään.

On siis ollu niinku ihan muutenkin kavereita, ja sit sellasii mis on ollu niinku pelkkää seksiä. (H1)

Haastateltavilla oli ollut myös muutamia tapaamiskertoja kestäneitä seksuaalisia suhteita, joita he eivät määritelleet sen tarkemmin minkään satunnaisten seksuaalisten suhteiden kategorioiden alle. Suhteen lokerointi tiettyjen termien tai kategorioiden alle oli välillä ongelmallista.

Emmä oo ikinä mitää määritelly friends with benefits hommaks mut on ollu semmosii tyypei keitä mä nään niinku usein. (– –) suurimmaks osaks ne on ollu näitä et jos mä jotain tapailen ni se on ollu tämmönen pitkä yhden yön juttu joo. (H2)

Haastateltavien kokemukset satunnaisista seksuaalisista suhteista viestintätilanteina olivat yhteydessä siihen, millaista viestintää ja seksuaaliviestintää niissä käytiin. Suhteen kokeminen friends with benefits -suhteeksi muodosti siitä myös viestintätilanteena sellaisen,

jossa koettiin hyväksyttäväksi viestiä muustakin kuin seksiin ja seksuaalisuuteen liittyvistä asioista.

4.1.2 Satunnaisten seksuaalisten suhteiden määrittely ja rajat

Naisten satunnaisille seksuaalisille suhteille muodostuivat keskeiseksi suhteen määrittelemisen ja rajojen muodostamisen. Rajat mainittiin aineistossa useasti, ja ne katsottiin tärkeiksi siksi, ettei satunnainen seksuaalinen suhde alkaisi muistuttaa liikaa parisuhdetta. Rajojen vetämistä oli esiintynyt myös seksuaalisessa itsestäkertomisessa suhteessa.

On ollu semmonen haaste et mitä kaikkee voi sanoo, ettei riko sitä emotionaalisuuden rajaa (– –) et jos mä ite kerron jotain liikaa ni meneeks se niinku semmoselle parisuhdesuuntaan tai sillee niinku et on tietosesti, ja ehkä se liittyy siihen et minkä takia mä en halua avata jossain satunnaisissa seksisuhteissa itteeni, ni on myöskin se et mä haluan tehdä sen eron et se on pelkkä seksisuhde. Ni ehkä se haaste on se, että koska mä en halua avata itteeni hirveesti ni mä en voi saada niin hyvää seksiä ku jos mä avaisin itteeni. (H8)

Haastateltavat kokivat satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiinsa liittyvän epävarmuutta. Epävarmuutta näyttäisi esiintyvän erityisesti silloin, jos suhteen rajat olivat epäselviä suhteen osapuolille. Epävarmuutta koettiin liittyen suhteen luonteeseen tai toisen osapuolen ajatuksiin tai toiveisiin suhteen luonteesta. Epävarmuutta pyrittiin vähentämään muun muassa keskustelemalla suoraan epävarmuutta aiheuttavasta asiasta suhteen toisen osapuolen kanssa. Epävarmuutta vähennettiin myös tekemällä tulkintoja toisen ihmisen toiminnasta tai käyttäytymisestä, keskustelemalla asiasta suhteen ulkopuolisten henkilöiden kuten kavereiden kanssa, ja epävarmuutta hoidettiin myös tilanteesta vetäytymällä ja suhteen päättämällä.

Ehkä on ollu sillee vähä ääh et haluuks toi nyt jotain enemmän ja sit on ottanu etäisyyttä siihen. (H4)

Rajoja muodostettiin määrittelemällä suhdetta. Suhteen määrittely koettiin kuitenkin osittain hankalaksi ja epävarmuutta aiheuttavaksi tekijäksi. Suhteen määrittelyä toteutettiin tekemällä tulkintoja tilanteesta, suhteen luonteesta, suhteessa tapahtuvasta toiminnasta ja siinä käydyistä

keskusteluista. Suhteesta saatettiin myös puhua kavereiden kanssa, jolloin suhteen luonnetta pohdittiin ja analysoitiin. Suhteen sanattomaksi määrittelyksi katsottiin muun muassa se, että osapuolet näkivät toisiaan vain seksin merkeissä ja olivat yhteydessä toisiinsa vain tässä tarkoituksessa. Haastateltavien mukaan tiettyjen asioiden tai keskustelun puuttuminen kertoi suhteen luonteesta ja määritteli suhdetta.

Enemminkin joidenkin elementtien puuttuminen on määritelty sen pelkäks seksisuhteeksi eli et ei esitellä perheelle tai ystävillekään, nähdään aina vaan jommankumman luona (– –) että ehkä se viestintä on ollu tavallaan se, että mitä siitä on puuttunu. (H8)

Ei sitä oikeestaan erityisemmin määritelty, et se oikeestaan tuli vaa sillee ilmi, että molemmat ei puhunu toisille muutakun niisä panoasioista aina. (H10)

Rajoja vedettiin jättämällä suhteesta pois sellainen toiminta ja viestintä, joka olisi muistuttanut parisuhdetta. Sanattoman määrittelyn lisäksi osa haastateltavista kertoi käyneensä suoraa keskustelua suhteen määrittelyn ympärillä toisen osapuolen kanssa. Huolimatta suorasta keskustelusta liittyen suhteen määrittelyyn saatettiin suhteen tilasta olla epävarmoja.

Puhuttiin et no okei et mikähän homma tää nyt on ja sovittiin et ainakin nyt ilmeisesti toistaiseksi ollaan fwb. (H5)

Suhteen määrittely ja rajojen vetäminen oli osoittautunut välillä hankalaksikin, jolloin niistä puhumista oli saatettu vältellä. Määritteet ja termit, joita satunnaisista seksuaalisista suhteista käytettiin, eivät myöskään aina tuntuneet haastateltavista sopivilta käyttää määrittämään suhdetta.

Me siis ollaan puhuttu tosi paljon myös keskenämme just sillee et me vältellään ehkä sitä määrittelyä viimeeseen asti koska se on tosi ällöttävää (– –) ne (määritteet) tavallaan halveksuu sitä kuinka hyvää se voi olla ilman et se on niinku seurustelusuhde. (H1)

Keskustelua suhteen luonteesta saatettiin myös vältellä siinä pelossa, että suhteen toinen osapuoli ei olisikaan samoilla linjoilla haastateltavan kanssa suhteesta. Suhteen määrittelyn

esille ottamista pidettiin tällaisissa tilanteissa hankalana, jos sen koettiin aiheuttavan potentiaalisen konfliktin.

Ehkä siin jotenkin pelkäs sitä tavallaan et mitä jos se toinen onkin ihan eri linjalla vaik tai jotenki sillee et niinku mitä jos se pilaa sit kaiken tai jotenki toi. Tommonen et sit jotenki ei uskaltanu ottaa asiaa esille. (H7)

Rajat muodostuivat tärkeiksi romanttisten tunteiden syntymisen suhteen. Friends with benefits -suhteita luodessa osa haastateltavista oli käynyt suhteen pelisäännöt läpi suhteen toisen osapuolen kanssa myös tunteiden osalta. Satunnaisista seksuaalisista suhteista erityisesti friends with benefits -suhteissa suhteen rajat saattoivat olla epäselviä. Epäselvyydet rajoissa saattoivat johtaa negatiivisten tunteiden syntymiseen kuten epävarmuuden ja mustasukkaisuuden kokemukseen. Toisaalta friends with benefits -suhde oli saattanut johtaa myös parisuhteeseen, jonka päätyttyä friends with benefits -suhteeseen oli palattu.

Saattaa ehkä olla pieniä semmosia et jos oltiin vaikka porukalla baarissa tavallaan niinku et kenen kaa sä meet kotiin, ni saatto olla vähän semmonen no kai sä nyt tuut mun kaa tai et kyl mä meen sen kaa että ei niinku semmosta suoranaista mustasukkasuutta mut tavallaan tottakai siinä oli sellasta arpapeliä ku just ei olla parisuhteessa et mikä niinkun se mun asema on tavallaan. (H5)

Keskustelu tunteista koettiin satunnaisessa seksuaalisessa suhteessa hankalaksi, ja usein sitä välteltiin. Tunteiden kerrottiin olevan sellainen tekijä, joka ylittää satunnaisen seksuaalisen suhteen rajat niin voimakkaasti, että tunteiden herätessä puolin tai toisin otettiin etäisyyttä ja suhde saatettiin päättää. Varsinaista keskustelua tunteista oli kuitenkin käyty muun muassa suhteen määrittelyn yhteydessä epäselvyyksien välttämiseksi.

On ollu näitä et on joutunu sit ihan ehkä kolmesta neljään kertaan niinkun oikeesti istuun alas ja niinku puhumaan asiasta. Mut en oo kokenut et ois tarvinnu tehdä mitään sellasia niinku hirveen yksipuolisia tulkintoja. (H3)

Oli sellai aika säännöllinen seksisuhde niin sen aikana jotenkin tai käytiin niinkun tosi tarkkaan sillee läpi, että ei haluta mitään muuta ku tätä fyysistä ja sit se se oli sillee jotenki tosi mukava juttu tavallaan. Et oli tavallaan niin hyvät ja avoimet puhevälit niinkun, että keskusteltiin tosi silleen tarkastikin niistä asioista ja ihan sillee muustakin että et tavallaan tommonen säännöt selväks keskustelu. (H4)

Vuorovaikutuksen puuttuminen tunteisiin liittyen koettiin jälkikäteen harmilliseksi ja haastateltavat olisivat toivoneet, että tunteista olisi keskusteltu avoimemmin ja rehellisemmin epäselvyyksien välttämiseksi. Satunnaisen suhteen määrittely ja rajoista keskusteleminen oli tärkeää satunnaisen seksuaalisen suhteen toimimiselle.

Se oli ehkä vähän sillee tyhmä veto iteltä sit et sitä vuorovaikutusta ja puhumista siitä asiasta ei ikinä käyty tavallaan vaik se ois ollu ihan hyvä et se ois tapahtunu se keskustelu. (H7)

Rajojen muodostamista, suhteen määrittelyä ja näihin kahteen liittyvää epävarmuuden kokemusta esiintyi satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa läpi aineiston. Haastateltavat olivat pyrkineet vähentämään epävarmuutta vuorovaikutuksellisin, aktiivisin ja passiivisin keinoin. Myös tilanteen ja keskustelun välttelyä liittyen suhteen määrittelyyn ja rajoihin esiintyi joko asiasta keskustelun puuttumisena, suoranaisena etäisyyden ottamisena tai suhteen lopettamisena.

4.2 Seksuaalikulttuurin yhteys satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestintään

Toinen tutkimuskysymys tarkasteli naisten kokemuksia seksuaalikulttuurin yhteydestä satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestinnässä. Seksuaalikulttuuri ja sen yhteys haastateltavien kokemuksiin satunnaisista seksuaalisista suhteista nousi vahvasti esiin aineistossa. Haastateltavat kertoivat tunnistavansa seksuaalikulttuurin luomia asioita, jotka liittyivät satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin ja niissä käytyyn seksuaaliviestintään. Haastateltavat olivat kohdanneet ennakko-oletuksia ja -asenteita satunnaisen seksikumppanin taholta. Nämä ennakkoasenteet olivat käyneet ilmi satunnaisen seksuaalisen suhteen seksuaaliviestinnällisessä keskustelussa ja kumppanin toiminnassa. Seksuaalikulttuurin luomat ennakko-oletukset ja asenteet, joita haastateltavien satunnaiset seksikumppanit olivat kohdistaneet heihin, liittyivät muun muassa siihen, että satunnaista seksiä harrastavat naisille käy kaikki, mitä tulee seksiin.

Mä oon sanonu et mä harrastan paljon seksiä, ni on tullu sellanen oletamus siitä et kaikki on okei, että multa löytyy tällänen extreme keissi sellasesta ihmisestä, joka on niinku oikeesti luuli et voi periaattees verrata mua prostituoituun. (H3)

Seksuaalikulttuurin luomia ennakko-oletuksia liittyi myös siihen, että satunnaista seksiä harrastava nainen nähdään seksuaalikulttuurissa usein kevytkenkäisenä ja vastuuttomana. Nämä ennakko-oletukset olivat tulleet ilmi seksuaaliviestinnässä toisen osapuolen suorina kysymyksinä koskien haastateltavien seksuaaliterveyttä.

Esimerkiks yhden illan juttu ni sanoo et on avoimesti seksuaalinen, ni tulee niinkun heti sellanen joku eikai sul oo miljoonaa seksitautia kysymys. (H3)

Seksuaalikulttuuri ja sen luomat asenteet näkyivät jatkuvasti haastateltavien satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa käydyssä seksuaaliviestinnässä. Haastateltavien seksikumppanit olivat tuoneet ilmi seksuaaliviestinnällisessä keskustelussa suhtautumisensa siihen, että haastateltavat harrastivat satunnaista seksiä ja satunnaisia seksuaalisia suhteita.

Esimerkiks mun panokaveri oli sitä mieltä et mä oon niinkun tosi erityisen tuhma ja niinku erityisen villi ja semmonen suorastaan nymfomaaniks mua sano sen takia että mä harrastan irtosuhteita. (--) hänen mielestään se meiän seksi oli erityisen likasta, vaikka mun mielestä se ei ollu mitenkää erikoista. Et hän oli niinku aivan innoissaan siitä et mä olen todella vapautunut ja hurja seksipeto. Ja vaan sen takia että mulla on sellanen suhde sen kanssa. (H10)

Seksuaalikulttuurin luomat mallit satunnaisista seksuaalisista suhteista olivat yhteydessä siihen, miten seksuaaliviestintää koetaan hyväksyttäväksi toteuttaa näissä suhteissa. Seksuaalikulttuurin asettamat mallit satunnaisille seksuaalisille suhteille haittasivat seksuaaliviestinnän toteutumista ja siten osapuolten tyytyväisyyttä suhteeseen ja siinä tapahtuvaan seksiin.

Must tuntuu jostain syystä et fwb suhteet on vieläki vähä sellasia et kyllähän niissä vois tehdä ihan mitä vaan mun mielestä. Kyllä fwb suhteessa voit ihan hyvin harrastaa minkä tahansa laatusta seksiä, mut jostain syystä tavallaan ehkä fwb suhteita pidetään sellasina tarpeiden tyydyttämisenä, ja sit parisuhteita pidetään sellasina et sit sä voit vasta luottaa, ja silloin sä vasta voit olla oma itsesi tai silloin sä voit harrastaa muunkinlaista seksiä, kun sitä niinkun perus, että nyt nussitaan sellasessa asennossa missä molemmat

tulee tyyliin. Tavallaan koska kyllä mä voisin ite ainakin niinkun harrastaa sellasta fwb seksiä mikä olis jotenki missä kokeiltais enemmän tavallaan. (H5)

Seksuaalikulttuurin luomia asenteita näkyi myös kertaluontoisissa seksuaalisissa suhteissa. Seksuaalikulttuurin kaksoisstandardit miehille ja naisille, jotka harrastavat satunnaisia seksuaalisia suhteita, näkyivät haastateltavien kokemuksissa.

Joskus äijät on ollu niinku yllättyneitä et mä niin sanotusti annoin. Ja se ärsyttää mua tosi paljon, koska niinkun tavallaan se diskurssi on mua isoiten ärsyttävä asia, että nainen ois millään tavalla se joka antaa tai luopuu jostain, ja sellaset tilanteet ottaa mua tosi pahasti päähän että poika on että aa tää päättyki näin kivasti tää ilta. (—) et nainen joka tykkää seksistä ja haluaa harrastaa sitä, ni joutuu perustelee sitä. (H8)

Seksuaalikulttuurin luomia ennakoasenteita oli esiintynyt myös liittyen siihen, miten merkitykselliseksi satunnaista seksiä harrastavat naiset kokevat seksin. Satunnaisia seksuaalisia suhteita ja niissä tapahtuvaa seksin merkityksellisyyttä oli vähätelty, mikä oli ollut haastateltavien kokemuksen mukaan ikävää. Haastateltavien mukaan satunnaiset seksuaaliset suhteet voivat olla yhtä hyviä ja merkityksellisiä kuin parisuhteetkin.

Et koska mä teen sellasta usein ni se ei merkitse mulle mitään et sit se on jotenki ihan sellasta höpönhöpöä kaikki. (—) tai että seksi ois mulle jotenkin vähemmän merkityksellistä. (H1)

Haastateltaviin oli kohdistunut myös seksuaalikulttuurin luomia asenteita ja oletuksia. Haastateltavat ilmaisivat myös tunnistavansa seksuaalikulttuurin olevan epätasa-arvoinen naisia kohtaan ja satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyvän paljon naisia halventavaa puhetta. Osa haastateltavista oli kohdannut itseensä kohdistuvan tällaista suhtautumista ja puhetta, mutta suurin osa oli välttynyt omakohtaisilta kokemuksilta.

Tuntuu et se on sellanen yhteiskunnassa vallitseva tavallaan vieläkin et se on enemmän ok miehelle olla sillee pannu montaa kymmentä montaa sataa tyyppiä tyyliä, ja sit jos nainen on, ni se on just sillee huora. Mut emmä tiedä just omalle kohdalle ei oo osunu tavallaan just tollasta leimaamista. (H7)

No kyl se varmaan sellasista vanhanaikaisista asenteista osittain niinkun kumpuaa (—) Nii ehkä siihen naisten seksuaalisuuteen ei pystytä suhtautuun ylipäätään niin avoimesti, kun miesten. Tai seksuaalisuuteen mut niinkun seksuaaliseen kanssakäymiseen tai sellaseen, et ehkä se suhtautuminen ei oo tavallaan niin avointa tai jotenkin ylipäätää. (H4)

Puhuttaessa seksuaalikulttuurista tai naisiin kohdistuvasta halveksunnasta ja leimaamisesta haastateltavat alkoivat oma-aloitteisesti puhua perheestään ja lähipiiristään, jossa suhtautuminen satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin ja seksistä puhumiseen on positiivista. Haastateltavat kokivat olevansa onnekaassa asemassa, sillä perhe ja lähipiiri suhtautuivat kannustavasti haastateltavien satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin. Perheen ja lähipiirin tuella perusteltiin sitä, että halventava puhe satunnaisia seksuaalisia suhteita harrastavasta naisista ei koskenut heitä. Perheen, lähipiirin ja ystävien tuki koettiin tärkeäksi, ja sillä koettiin olleen vaikutusta siihen, miten haastateltavat itse suhtautuvat satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin ja seksuaaliviestintään.

Mun vanhemmatki on niinku jotenki aina puhunu niinku rohkeesti niistä, ni ehkä itelleki on tullu tosi semmonen et se on osa ihmisluonetta ja se on niinku tätä päivää. Ja niinku jos puhuu asioista niillä sanoilla, miten ne on ni ei niinku tuu mitään tabuja. (H2)

Esimerkiks mun äiti on niinku sitä mieltä et mulla saa olla seksisuhteita ja sil on niinkun itelläänkin ollu. (H3)

Perheen tuen lisäksi haastateltavat puhuivat tässä yhteydessä myös kavereiden suhtautumisesta ja itsensä ympäröimisestä oikeilla ihmisillä. Kavereiden tuki ja hyväksyntä koettiin tärkeäksi satunnaisille seksuaalisille suhteille ja seksistä puhumiselle.

Että tota ehkä se oma sosiaalinen piiri niinkun on kannustava sen suhteen ja niinkun jotenkin se et ei niinkun suostuta siihen sellaseen rooliin et se (satunnaiset seksuaaliset suhteet) ois nimenomaan naisille jotenki kiellettyä tai semmosta. (H4)

Mä oon ympäröiny itseni sellasilla ihmisillä, jotka hyväksyy mut sellasena ku mä oon, joilta ei tuu sit paskaa niskaan. (H5)

Vaikka haastateltavat olivat kohdanneet seksuaalikulttuurin luomia asenteita ja ennakkoletuksia satunnaisissa seksuaalisissa suhteissaan, eivät he kertomansa mukaan antaneet näiden asioiden vaikuttaa satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa toimimiseensa tai niissä

tapahtuvaan seksuaaliviestintään. Syynä tälle ilmaistiin olevan se, että haastateltavat arvostivat itseään ja muita, mikä kertoi terveestä seksuaalisesta itsetunnosta.

Et ei mun seksuaalisuus oo mitään mitä mun pitäis hävetä. (H3)

No jeesus kristus se on vaan seksiä! Se on vaan kahden ihmisen välillä tapahtuvaa fyysistä paskaa niinku ei se jotenki nosta tai laske sun arvoa. (H5)

Seksuaalikulttuurin yhteys naisten satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestintään näkyi aineistossa, ja seksuaalikulttuurin sääntelemät toimintatavat tunnistettiin. Seksuaalikulttuuri nähtiin epätasa-arvoisena naisille ja heidän satunnaisille seksuaalisille suhteilleen, ja sillä koettiin olevan osittain naisia kontrolloimaan ja hiljentämään pyrkivä vaikutus. Perheellä, kaveripiirillä ja terveellä seksuaalisella itsetunnolla oli merkittävä rooli siinä, että seksuaalikulttuuri ei estänyt naisia aloittamasta satunnaisia seksuaalisia suhteita.

4.2.1 Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyvät riskit

Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin koettiin liittyvän erilaisia riskejä. Useimmin mainitut riskit aineistossa olivat raskauden tai sukupuolitaudin riski, maineen menettämisen riski, epätoivottujen tunteiden syntyminen, sekä mahdollisen väkivallan tai seksuaalisen väkivallan riski. Kaikki haastateltavat tiedostivat, että satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin voi liittyä edellä mainittuja riskejä, ja osa kertoi pyrkivänsä minimoimaan muun muassa fyysiseen koskemattomuuteensa liittyviä riskejä esimerkiksi ilmoittamalla kavereilleen, missä ja kenen seurassa ovat. Haastateltavien yleinen kokemus riskeistä oli kuitenkin se, etteivät ne estäneet heidän ryhtymistään satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin, sillä suurin osa kokemuksista satunnaisista seksuaalisista suhteista oli ollut positiivisia ja heillä oli ollut pääasiassa turvallinen olo näissä suhteissa. Riskejä oli kuitenkin liittynyt yksittäisiin tapauksiin, ja mikäli riskejä oli ollut, ne olivat lisänneet haastateltavien varovaisuutta liittyen satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa toimimiseen.

Ehkä enemmän negatiivisten kokemusten pohjalta niinku ittessään muodostunu sellanen hirvee varovaisuus. Niinku jotenki sillee et hirvee soittaa tai laittaa viestiä niinku kavereille et laita mulle viestiä seuraavana aamuna et voi sit kysyä mis mä oon (--) ja on siis ollu pari ihan niinku siis todella negatiivista

kokemusta missä sit niinku kaikki tälläset painajaiset ja riskit on periaatteessa käynyt toteen. Ja ne tekee siitä sit entistä varovaisempaa. (H3)

Maineen ja kasvojen menetystä pidettiin myös riskinä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Harrastamalla satunnaisia seksuaalisia suhteita haastateltavat pelkäsivät, että saisivat negatiivisella kaiulla varustetun maineen. Maineen menettämistä pidettiin riskinä esimerkiksi sellaisissa tilanteissa, joissa haastateltavan seksikumppanit tunsivat toisensa.

Just ehkä sellaisissa jossa mä koen et on jotain kiellettyä (—) et lähinnä semmonen maineen menetyriski. (H1)

Kasvojenmenetyksen pelko ku aattelin et ne puhuu siel keskenään et mä oon pannu tota ja nii mäki ja sit tulee vähän sellanen uhka. (H9)

Huonolla maineella tarkoitettiin sitä, että nainen leimautuu ”huonoksi” naiseksi, ei vaimoksi tai puoliseksi kelpaavaksi. Tulokset osoittavat, että maineen menetykselle koskee vain satunnaisia seksuaalisia suhteita harrastavia naisia, eikä niinkään miehiä. Maineen menettämisen riski oli myös yhteydessä suhteen jatkumiseen tai siihen millaiseksi suhde muodostui. Haastateltavat olivat kohdanneet varoittelua maineen menettämisestä myös seksikumppaneiden taholta.

Sit se (seksikumppani) oli jotenki tosi sillee et kannattaa olla vähän tarkkana et koska kyllä sun tyyppisistä mimmeistä niinkun ajatellaan vähän niinkun. Tai ajatellaan et toi on vähän niinkun tai että niinku et saa helposti vähän sellasen maineen ja näin. (—) Sit se oli et nii ku kyl tommotteesta saa vähän sellasen maineen tai että just että sit kaikki käy painamassa sua. (H4)

No kyllä mäkin oon törmännyt siihe puheeseen ja kuullu niitä juttuja et älä tee horosta vaimoo ja että ne on sellasia naisia mutta sitä mä en oo ainakaa omalle kohalle ikinä et kukaa ei oo tullu sanomaan että mä oon semmonen nainen. Tai että mä oisin jotenki sellanen vaan tai et mä en ois jotenki vaimomatskua. (H10)

Epätoivottujen tunteiden syntyminen yksipuolisesti joko puolin tai toisin ja niistä seuraavien sydänsurujen koettiin olevan riskitekijä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Tunteita pidettiin riskinä satunnaiselle seksuaaliselle suhteelle ja koettiin, että mikäli ihastumisia tapahtuu puolin tai toisin, tulisi suhde lopettaa, kun kyseessä ei ollut parisuhteeseen tähtäävä suhde.

Kyllä mä jossain vaiheessa pidin sitä ehkä niinkun pahimpana riskinä et tulee jotain tunteita yksipuolisesti tai jotain niinkun tämmöstä et niinkun ei tavallaan oltaiskaan enää samaa mieltä siitä et mihin se suhde jatkuu ja sitte jotain sydänsuruja. (H4)

Väkivallan tai seksuaalisen väkivallan riski satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa mainittiin aineistossa usein, ja suurin osa haastateltavista tunnisti sen riskiksi, mutta oli itse välttynyt tällaisilta vahingoittavilta kokemuksilta. Yhdellä haastateltavalla oli kuitenkin ollut satunnaisen seksikumppanin kanssa tilanne, jossa haastateltava oli joutunut pelkäämään.

Siin oli niinku hetki ollu jyystöö menossa ja sitte tota hän kysymättä mitään ja niinku tekemättä mitään niin alko vaan siis niinkun. No. Työntää kyrpää perseeseen siis ihan niinku tälle alko vaan. (– –) mä työnsin hänet pois ja mä tajusin, et tää ei oo niinku tällänen henkilö mikä millään tavalla kunnioittais mua ja mä lähdin sieltä siis niinkun pelkkä talvitakki ja verkkosukkahousut jalassa vetämään sieltä kämpästä, ku mä halusin sieltä vaan pois, koska siinä tilanteessa mä pelkäsin et siinä vois käydä jotain muutaki. (H3)

Naisten kokemat satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyvät riskit olivat merkittävä osa seksuaaliviestinnän kokemusta viestintätilanteena, sillä koetut riskit vaikuttivat osaltaan satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa toimimiseen sekä seksuaaliviestintään. Riskien kokemus liittyi myös siihen, miten naiset kokevat voivansa viestiä satunnaisessa seksuaalisessa suhteessa ja miten tyydyttävänä he näitä suhteita pitävät.

4.2.2 Naisten kokemukset seuranhakusovelluksissa tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä

Seuranhakusovellukset olivat merkittävä osa potentiaalisten satunnaisten seksuaalisten suhteiden etsintää, ja kaikki haastateltavat olivatkin käyttäneet seuranhakusovellus Tinderiä. Syyt Tinderin käyttämiselle vaihtelivat parisuhteen etsimisestä ajan tappamiseen ja seksiseuran löytämiseen. Haastateltavat olivat löytäneet Tinderistä seuraa satunnaisen seksin harrastamiseen ja tapailuun. Tinder koettiin hyväksi paikaksi etsiä toisia ihmisiä satunnaisten seksuaalisten suhteiden muodostamiseksi, koska kaikki muutkin sinkut ovat siellä.

Et se (Tinder) on ollu mulle just tällänen yhden illan keikkojen kasuaalin seksin etsintäpaikka et mä en oo koskaan etsiny sieltä mitään syvällistä ihmissuhdetta. (H3)

Haastateltavat eivät olleet käyttäneet mitään muuta seuranhakusovellusta tai sosiaalista mediaa seuran etsimiseen lukuun ottamatta yhtä haastateltavaa, joka kertoi käyttäneensä Tinderin ohella myös videoklippeihin perustuvaa seuranhakusovellusta. Tinderin käyttö ja siellä viestiminen koettiin vaivattomaksi, tehokkaaksi ja mahdollistavan satunnaisen seksiseuran löytämisen helposti. Tinderissä koettiin myös luonnolliseksi ja hyväksyttäväksi ilmaista etsivänsä seuraa vain seksin harrastamiseen. Tinder ja siellä tapahtuva seksuaaliviestintä oli suhteellisen merkittävässä asemassa naisten satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa.

Tinderi on tehny siihen (satunnaisen seksin harrastamiseen naisena ison semmosen niinku vallankumouksen, että se on nyt ainakin helppoa etsiä ihmisiä sellasella tavalla et sä voit vaik suoraan sanoa et etsin vain juuri tällaista suhdetta et en etsi mitään parisuhdetta. (H5)

Tinderissä käyty keskustelu oli haastateltavien mukaan ollut pääpiirteittäin positiivinen kokemus. Kohtaamiset Tinderissä olivat olleet suhteellisen asiallisia, ja mahdolliset haastateltavan asiattomaksi kokemat keskustelut oli poistettu. Keskustelua oli Tinderissä haastateltavien mukaan kahdentyyppistä, toisaalta kevyttä jutustelua ja kuulumisten vaihtoa, ja toisaalta suoranaista seksiin tähtäävää viestintää. Haastateltavien mukaan oli hyvin yleistä, että keskustelun alussa kartoitetaan toisen osapuolen intressejä mahdolliselle suhteelle tai osapuolten väliselle seksille. Tällainen kartoittaminen koettiin positiiviseksi ja sen todettiin säästävän keskustelun osapuolien aikaa ja mahdollistavan osapuolien yhteensopivuuden toteamisen.

Vähän kahenlaista (keskustelua) et melko suoraa, joskus suoraan asiaan ja joskus vaa semmosta höpöttelyä mikä ei sit johda mihinkään mikä ei oo mitenkää erikoista hissipuhetta kummosempaa (– –) mut sitte sit kuitenkin joskus kysytään et haetko parisuhdetta vai seksiä. (H10)

Se on hyvä ottaa tavallaan se asia (seksi) niinkun puheeks ja kartoittaa niitä niinkun tsäänssejä ja sitä et kuinka tavallaan yhteensopiva on sen keskustelukumppanin kanssa. (H9)

Seksuaaliviestintä Tinderissä sisälsi myös seksuaalista itsestäkertomista, jos haastateltava koki voivansa luottaa toiseen osapuoleen. Luottamuksen kokemus vaihteli ja osa

haastateltavista kertoi olevansa hyvinkin avoimia ja luottavansa siihen, ettei viestejä pääse lukemaan kuin keskustelun toinen osapuoli. Osa taas koki, ettei Tinderin välityksellä käydyssä keskustelussa voinut olla varma, näkikö viestejä myös joku muu kuin se henkilö, kenelle ne oli tarkoitettu.

Mulle se on aina ollut jotenkin helppo puhua (seksistä) niinku kaikkien kaa tai ylipäätään niinku luottaa nopeesti ihmisiin ja avautuu omista asioistaan. (H6)

Mul on aina sellanen ajatus, et joku muukin voi lukee niitä viestei, koska mul on tosi usein sellai tilanne et jos mä oon tinderissä ni mul on siinä kaveri vieressä ni niinku joo ei. (H2)

Seksuaaliseen itsestäkertomiseen Tinderissä liittyi myös epävarmuutta, varsinkin jos kyseessä oli haastateltavalle itselleen vaikea tai herkkä aihe. Tällaista seksuaalista itsestäkertomista kuitenkin tapahtui, jos haastateltava koki sen tarpeelliseksi osapuolien välillä mahdollisesti tapahtuvalle seksille tai suhteelle.

Just jos sä sanot jollekin uudelle ihmiselle et hei oon tullu viimeks kaks ja puol vuotta sitten toisen ihmisen kanssa nii se on ehkä semmonen masentava keskustelu ku jos sä oot jollekki sillee hei etsin seksiseuraa sit sanot ton ni se on vähän sellanen mitä vittua, tiäkkö. (H5)

Seksuaaliviestintä Tinderissä liittyi käytännön asioihin, eli esimerkiksi missä ja milloin seksiä mentäisiin harrastamaan. Seksuaaliviestintää oli tapahtunut myös vihjailevien seksiviestien vaihtamisessa. Suhteissa, jotka olivat saaneet alkunsa Tinderissä, koettiin seksuaaliviestinnän olevan joskus avoimempaa ja suorasukaisempaa kuin niissä suhteissa, jotka olivat saaneet alkunsa muuta kautta. Syyksi tälle esitettiin muun muassa se, että Tinderin kautta tavatuissa ihmisissä säilyy tosielämän kohtaamisissakin tietynlainen anonyymiys.

Näiden tinder ihmisten kanssa se on ehkä niinku sitkun on päästy sinne sänkyyn asti, ni se on tietyllä tavalla sujunu paremmin koska ehkä niis viesteis, vaik tinderis ollaan omalla naamalla ja nimellä, niin niissä säilyy sellanen tietynlainen anonymiteetti, ni mä koen et ihmiset on ollu tietyllä lailla sit rohkeempia et ne on kertonu siitä mitä ne pitää (...) ja sit jos on vaikka joku baarista tempastu tyyppi, ni siinä kun se viestintä menee sellaseks nonverbaaliseksi ähinäks ja puhinaks et se on vähän sellasta et yrität siirrellä toisen kättä et viis senttii liian ylhäällä (...) (H3)

Tinderissä tapahtuva seksuaaliviestintä siis mahdollisesti paremman seksikokemuksen, kun mahdollisista toiveista seksin suhteen oli ehditty jo keskustella hieman pidempään ennen seksin harrastamista. Vastavuoroisuus ja avoimuus olivat keskeisiä tekijöitä Tinderissä tapahtuvassa seksuaaliviestinnässä, sillä kirjoitettujen viestien avulla oli helpompi ilmaista toiveitaan ja fantasioitaan, kuin suoraan kasvokkain niistä puhumalla. Tinderin kautta tapahtuva seksuaaliviestintä toi myös tarvittavaa etäisyyttä toiseen, että seksistä uskalletaan puhua. Tällöin myös tavatessa jää on jo osittain rikottu, ja keskustelua on helpompi jatkaa myös kasvotusten.

4.3 Naisten kokemukset seksuaaliviestinnän haasteista satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa

Kolmas ja viimeinen tutkimuskysymys tarkasteli seksuaaliviestintää sen mahdollisten haasteiden näkökulmasta. Seuraavassa tarkastellaan haastateltavien kokemuksia seksuaaliviestintään liittyvistä haasteista heidän satunnaisissa seksuaalisissa suhteissaan.

4.3.1 Avoimuus ja vastavuoroisuus

Seksuaaliviestinnän tärkeys tunnistettiin läpi aineiston. Ne haastateltavat, joilla oli mielestään ollut puutteita seksuaaliviestinnässään satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa, kokivat että avoimesti seksistä puhumisella näissä suhteissa voisi olla positiivinen vaikutus suhteelle ja siinä tapahtuvalle seksille. Seksuaaliviestinnältä toivottiin satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa vastavuoroisuutta. Haastateltavat toivovat avoimempaa ja rohkeampaa keskustelua seksistä ja myös tunteista.

Että ne toiset osapuolet myös puhuis enemmän aiheesta ja avoimemmin koska seki et jos toinen uskaltais puhuu siitä ni se helpottais sitä omaa uskallusta tavallaan. (H7)

Seksuaaliviestintä koettiin tärkeäksi varsinkin hieman pidempään jatkuvissa satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa kuten friends with benefits -suhteissa, mutta myös yhden yön jutuissa seksuaaliviestinnällä koettiin olevan merkitystä, jotta molemmat osapuolet saisivat kokemuksesta ”mahdollisimman paljon irti”. Haastateltavat totesivat toivovansa

seksuaaliviestinnällistä keskustelua käytävän seksikumppaneiden kanssa myös ennen seksin harrastamista. Rajat mainittiin myös tässä yhteydessä ja niitä toivottiin käyvän läpi jo mahdollisesti ennen seksin harrastamista. Seksuaaliviestinnän koettiin osaltaan parantavan seksikokemusta.

Kyl se vois sit jossain määrin sillee ylipäättään et voi sanoo, et jos joku asia tuntu kivalta tai joku asia ei tuntunu kivalta ni mun mielest et vois sit sanoo tavallaan et niinku vois nauttii ees siit yhestä kerrasta enemmän. (H7)

Ihan sama onks se yhen illan juttu vai tollanen vaan ketä näkee useemmin ja näin mut se avoimuus ja rehellisyys (- -) ku ihmisii kaikki täs ollaan ja siis tietenk, et jos molemmat halua saada siit mahdollisiman paljon irti ni kyllä mun mielest kannattaa olla niinku avoin ja rehellinen ja sillee kertoo mistä tykkää ja mist ei tykkää ja mitä toivois tehtävän ja mitä ehkä ei ja kaikkee. Et just kertoo niitä omia rajojaan et jos toinen niinku on lähellä ylittää ne tai jotain. Ja mielellään keskustele jo ennen, ku alkaa harrastelee mitää, ni tiedetään ne rajat. (H6)

Myös seksin jälkeen käytävää seksuaaliviestinnällistä keskustelua pidettiin mielekkäänä. Seksi-kokemuksen jakaminen seksikumppanin kanssa koettiin positiiviseksi. Seksistä puhumisen koettiin olevan myös osittain helpompaa seksin jälkeen siksi, että tilanteen jännitys oli lauennut seksin harrastamisen myötä.

Mutta siis tota kyl siit sillei jälkeenpäin niin se niinkun keskustelu on hirveen antosaa tavallaan ja varsinki jos on tavallaan just joku yhden illan juttu tai tämmönen, että mikä on mahdollisesti jäämässä sellaseks yksittäiseks, ni kyl sen kokemuksen jakaminen on niinkun kivaa sillee myöskin. (H4)

Seksuaaliviestinnässä yhden yön juttujen ja useammin tavattujen seksikumppaneiden kanssa sekä friends with benefits -suhteissa oli havaittu eroja. Pidempään kestäneissä seksuaalisissa suhteissa seksuaaliviestintää käytiin syvällisemminkin, ja varsinkin friends with benefits -suhteissa seksiin liittyvistä aiheista saatettiin puhua haastateltavien mukaan paljon. Friends with benefits -suhteissa seksuaaliviestintä vaikuttaisi olevan vastavuoroista.

Me ollaan hirveen hyvii ystävii ja me kutsutaan toisiamme platonisiks sielunkumppaneiks, koska meil on ollu nii läheinen suhde mikä on ollu pitkään eikä se oo kadonnu minnekkään. Ni se on ollu tosi mutkatonta se seksist puhuminen siinä niinku friends with benefits suhteessa. Et se on niinku normaali puheenaihe, et ajoittain toki johtanu siihen et molempii on alkanu innostaa ja ollaa menty harrastaa seksiä, mut ei se koskaan oon ollu mikää iso juttu ikinä. (H3)

Fantasioihin, toiveisiin ja pelkoihin liittyvää seksuaalista itsestäkertomista toteutettiin haastateltavien mukaan satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa jonkin verran. Suurin osa haastateltavista koki seksuaalisista mieltymyksistä ja toiveista seksin suhteen käytävän keskustelun tärkeäksi ja mielekkääksi tyydyttävää seksiä ajatellen. Seksuaaliviestinnän vastavuoroisuus näkyi muun muassa siinä, että haastateltavat kertoivat itse ottavansa mieltymykset ja toiveet seksin suhteen puheeksi sekä myös kysyvänsä kumppanilta hänen toiveitaan ja mieltymyksiään. Vastavuoroisuuden koettiin myös helpottavan omaa seksuaalista itsestäkertomista.

Koska on aateltu et ei halua harrastaa paskaa seksiä ikuisesti ni tottakai mun on pakko avata suu jossain kohtaa ja on tavallaan pakottanut ittensä sanoo ne ensimmäiset sanat et hei voitasko tehdä näin, ni sit se onki yhtäkkiä ulkona se asia ja siit on helppo jatkaa. (H5)

Mulle se on niinkun helppoa siinä vaiheessa puhua siitä, koska tavoite on niinkun nauttia siitä niin sit se tota tottakai vaatii sitä, että kertoo sille toiselle että mistä pitää tai mistä ei pidä tai mitä haluis ehkä kokeilla. (– –) ja myös haluan tietää siltä kumppanilta, että mitenkä mistä tykkää tai mistä ei tai näin. Ja siis aika myös silleen hanakasti kysyn asioita. (H4)

Haastateltavien mukaan satunnaiset seksikumppanit olivat ottaneet esille joitain seksiin liittyviä toiveitaan, mutta he eivät olleet menneet pintapuolisia toiveita paljoa syvemmälle. Seksikumppanien esittämät toiveet olivat olleet enemmänkin käytännönläheisiä kuin syvempää fantasiaista puhumista tai seksuaalista itsestäkertomista.

Kyllä sieltä aina tulee joku kyssäri, että otatko suihin tai otatko takaapäin tai että kyllä niitä ehotuksia tulee kyllä loppupeleissä. Että enemmän sit ehkä et mitä itse sanoo tai niin tarkasti mitä tulee yksittäisiä asioita. (H10)

Aika harvoin tulee puheeks niinku jotku fetissit ja sit jos ne tulee, ni ne tulee, koska on tullu nyt lähiaikoina ihan tosissaan kaks sellasta jännää fetissii niinku vaa niinku et toinen on sanonu et tykkää. (H2)

Seksuaaliviestinnässä avoimuus ja vastavuoroisuus koettiin mielekkääksi seksin ja suhteen tyydyttävyydelle. Seksuaaliviestintä koettiin merkitykselliseksi ja sen koettiin parantavan suhdetta. Haastateltavat olivat pyrkineet vastavuoroisuuteen seksuaaliviestinnässään, ja seksuaaliviestintää säänneltiin sen mukaan, miten kumppani vastasi avoimuuteen ja

seksuaaliseen itsestäkertomiseen. Myös seksin jälkeen käyty keskustelu oli koettu positiiviseksi, ja seksikokemuksen jakaminen seksikumppanin kanssa jälkeenpäin lisäsi haastateltavien tyytyväisyyttä satunnaiseen seksuaaliseen suhteeseen.

4.3.2 Seksuaaliviestinnän haasteet

Seksuaaliviestintään oli liittynyt joitakin haasteita satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Haasteita oli liittynyt muun muassa suoranaiseen seksistä puhumiseen tai sen ilmaisuun, mitä seksiltä haluaa. Keskustelu liittyen seksiin ja sen ongelmiin koettiin joskus hankalaksi satunnaisten seksikumppanien kanssa. Seksikumppanit olivat saattaneet loukkaantua, mikäli epäkohdista yritettiin käydä keskustelua.

Oon huomannu sen et ku sä yrität käydä sellasta rakentavaa keskustelua aiheesta, että hei ei oo sun syy et mä en tuu, mutta on asioita, jotka vois edesauttaa sitä et mä tulisin mihin sä voit vaikuttaa. Nii tavallaan monesti ne ihmiset tavallaan ku seksi on kumminki aika herkkä ja henkinen asia, niin sit siit tulee näit ego ongelmii. Et ihmisil menee egoon se, että sä et tuu tyyliin ja se on musta sellanen piirre et mä ymmärrän sen mut mua ärsyttää se. Ja tavallaan sit se rakentava keskustelu hajoo käsiin, koska toisella menee tunteisiin. Ja sit sää ite yrität tavallaan tehdä asialle jotain, mut sit sua kumminki alkaa vituttaa tavallaan et se toinen tekee sun ongelmasta sen ongelman. (H5)

Välil niinku joutunu olee sillee et voitko nyt niinku siirtyä viisi senttiä vasemmalle tai voitko nyt vähän liikkua johonkin suuntaan ja vaihdetaanko nyt pliis asentoa, tää on tylsää tai en tunne mitää. (H3)

Haastateltavat kokivat erityisen vaikeaksi ilmaista satunnaiselle seksikumppanilleen, mikäli he eivät pitäneet jostakin seksin aikana tapahtuneesta asiasta tai kumppanin toiminnasta. Negatiivisista seksiin liittyvistä asioista keskustelu seksikumppanin kanssa koettiin haastavaksi, koska haastateltavat eivät halunneet pahoittaa seksikumppanin mieltä, loukata tätä tai tulla väärinymmärretyksi. Negatiiviset asiat saatettiin jättää myös sanomatta, jos kyseessä oli kertaluontoinen kohtaaminen, ja seksiä kyseisen kumppanin kanssa ei olisi enää tulossa. Perusteluna puhumattomuudelle oli muun muassa se, että toista ei enää nähdä uudestaan, joten kehityskeskustelun käyminen koettiin turhaksi

Kun sä yrität keskustella noista asioista niin, jos sil ihmisel on jotenki niinkun omia epävarmuuksiaan tai jos se ei vaan ymmärrä sua tavallaan, jos sille itelle on seksi ollu aina kivaa ja helppoo, ni jos se tulee

sille nii järkyttävänä shokkina et joku ei välttämättä pidä sen munaa jonain maailmanlahjana, ni tavallaan sit tota se keskustelu saattaa mennä vähä semmoseen suuntaan mihin ei itekää halunnu sen menevän. (H5)

Jos mä en oo jostain pitäny ni harvemmin en tiä oonko kertonu koskaan tommosessa niinkun pienessä tai lyhyemmässä suhteessa. Ei tuu yhtää mielee että joo vähä tuntu ikävältä ku tökit tuolta takaapäin. Mut sit jos on oikeesti tykänny ni sillo oon usein kyllä sanonu. (H10).

Seksin aikana puhuminen koettiin haastavaksi läpi aineiston. Haastateltavilla oli ollut haasteita kertoa seksikumppanilleen, mikäli jokin oli epämiellyttävää seksin aikana. Joskus puhumattomuus oli haastateltavilla mennyt niin pitkälle, että he eivät voineet ilmaista seksikumppanilleen, mikäli seksi aiheutti kipua. Epämiellyttävistä tunteista seksin aikana ei usein puhuttu, ettei tunnelma latistuisi.

Seksin aikana en pysty (puhumaan). En mitenkään. Tai jos ihan järkyttävästi sattuu ni sit kyl pystyn. (– –) Ehkä mä koen sen vähän sellaseks niinku et se pilais tunnelman jotenki, et jos sä alat ns valittaa seksin aikana tai jos sä sanot et hei voitasko tehdä näin ni se tuntuu jotenki ittelleki vähä semmoselta tai emmä tiedä onks se sitä suomalaista vaikenemista niinku. Oon ehkä kokenu vähän hankalaks. Puhuu seksin aikana asioista. Ellei se oo ihan joku järkyttävä et alan itkee kohta, sattuu niin paljon tyyliin. (H5)

Myös seksuaaliseen itsestäkertomiseen oli liittynyt haastateltavilla asioita, jotka he kokivat haastaviksi. Nämä asiat koettiin haasteiksi seksuaaliviestinnälle, koska haastateltavat eivät joko halunneet kertoa itselleen vaikeista ja kipeistä aiheista satunnaiselle kumppanille tai pelkäsivät, miten kumppani heihin suhtautuisi, jos he kertoisivat.

Kun mut on just raiskattu, nii se on jotenki vähän semmonen vaikee aihe. Kun mää tiän, et se on joillekin ihmisille sellanen vähän ällöttävä et monet mieltää sen ällöttävänä ni se jotenki. Et en tykkää kertoa varsinki, kun jos se aiheuttaa sellasta varovaisuutta. (H1)

Haastateltavat kertoivat, että seksuaalista itsestäkertomista rajoitettiin satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa, mikäli sen ajateltiin aiheuttavan konflikteja. Seksuaalisten, herkkien, asioiden paljastaminen itsestä oli usein myös seksuaalista itsevarmuutta ja toisaalta luottamusta seksikumppaniin vaativa asia. Haasteet seksuaaliviestinnässä olivat hyvin yleisiä,

ja haasteet seksuaaliviestinnässä muodostuivat merkittäväksi tekijäksi satunnaisen seksuaalisen suhteen tyydyttävyyden ja siten myös yksilön hyvinvoinnin kannalta.

4.3.3 Ehkäisy

Ehkäisystä keskusteleminen tai keskustelemattomuus nähtiin osana seksuaaliviestintää satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Aihe koettiin usein haastavaksi ja kiusalliseksi. Ehkäisystä puhuminen tapahtui yleensä seksin yhteydessä, eli ennen seksiä tai seksin aikana. Haastateltavat kertoivat pääasiassa pitävänsä huolta ehkäisystä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa, mutta lipsahduksiakin oli tapahtunut. Ehkäisyn käyttäminen ja sen käytön vaatiminen toiselta osapuolelta satunnaisessa seksuaalisessa suhteessa koettiin tärkeäksi. Ehkäisystä keskusteleminen oli aiheuttanut haastateltaville myös konfliktitilanteita. Jos seksikumppani vastusti ehkäisyn käyttöä, oletti haastateltavan käyttävän hormonaalista ehkäisyä tai suoranaisesti kieltäytyi käyttämästä ehkäisyä, kokivat haastateltavat sen loukkaavaksi tai vähätteleväksi.

Et on ollu harmittavan monta kertaa se ollu miehelle vähän et tää vähä puristaa ja ei oo hyvä ja sitte on myös ollu tää et haetaanko pilleri aamulla, mikä on musta aika törkeetä. Et vähän sellasta vähättelevää sitä kohtaan. (H10)

Ni se (seksikumppani) on saattanu olettaa et et sit mun on pitäny tai mul ois pitäny olla se kortsu ja jos ei oo ollu ni ne on ollu sillee et no vissii sit mennää ilman tai se on heti niinku olettamuksena et se on sit ihan ok tai jos mul ei oo kortsua ni sit se on ok mennä ilman. Et ei se ehkä kyllä ihan niinkää mee. (H7)

Konfliktitilanteita oli haastateltavilla liittynyt siihen, että seksikumppani kieltäytyi käyttämästä kondomia. Mikäli näin tapahtui, olivat haastateltavat ilmaisseet, ettei seksiä harrasteta.

Pari kertaa on justiin joutunu sanomaan et mä niinku lähden pois et nyt laitat sen kondomin. Et jos sä sanot et se on sulle liian pieni ni anna se tänne, mä vedän sen mun jalkaan ni sano sit et se on liian pieni. Vaik se ois kuinka hyvä tyyppi ja jos se ei suostu laittaa kondomia ni se on niinkun mulle vaan niinku sit et poikki periaatteessa kerrasta. (H3)

Miespuolinen henkilö oli vähän sillei et mä en käytä kumia ni sit olin vähän sillee et aha no mä en sit varmaa harrasta sun kans seksiä, että niinku tyyppisesti et tommonen. Se oli jotenki sillee yllättävää, et pystyy vaa tollee ilmoitusluontosena asiana sanoo vaa tollee. (H4)

Ehkäisykeskustelu oli haastateltavien mukaan ollut joskus kiusallistakin ja siihen koettiin liittyvän jonkinlaista häpeää. Ehkäisykeskustelun kiusallisen luonteen vuoksi ehkäisystä keskusteleminen ja ehkäisyn esille ottaminen seksuaaliviestinnällisessä tilanteessa koettiin vaativan seksuaalista itsevarmuutta.

Mut kyl se (ehkäisystä keskusteleminen) vähän tuntuu sellaselta raskaalta. Mutta tota se on aina tota vähän et nyt on sen kondomin vuoro ja se on aina vähän ak (akward, kiusallista) mut sit vaa yrittää olla sillee et tää nyt vaa kuuluu tähän. (H2)

Et ongelmat mitä siit vois niinku tulla ni ei ois sen niinku hetkellisen häpeen arvosia et se hirveen voimakkaasti liittyy just tälläseen seksuaaliseen itsevarmuuteen ja selläseen häpeän kokemukseen et pitäis vaan niinku jotenkin tyytyä ja suostua vaik asia ei oo niin. (H3)

Pääasiassa haastateltavat nostivat esiin haasteita ja epäkohtia ehkäisyn käytössä ja ehkäisystä käytävässä seksuaaliviestinnällisessä keskustelussa satunnaisten seksikumppaneiden kanssa, mutta ehkäisykeskusteluun liittyen oli haastateltavilla ollut kuitenkin myös positiivisia kokemuksia, joissa seksikumppani oli ehdottomasti halunnut huolehtia turvaseksin toteutumisesta.

Mut sit on ollu myös positiivisia kokemuksia sen suhteen et on haluttu niinkun ehdottomasti se (kondomi) kaivaa heti esiin ennenku ruvetaan mitää tekemään. (H10)

Ehkäisyyden liittyvä seksuaaliviestinnällinen keskustelu muodostui merkitykselliseksi haastateltavien satunnaisen seksuaalisten suhteiden kannalta. Ehkäisyn käyttö koettiin tärkeäksi satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa ja ehkäisystä keskusteleminen edisti turvaseksin toteutumista. Vaikka ehkäisystä keskusteluun tunnistettiin liittyvän häpeää, koettiin suojaamattoman seksin riskit suuremmaksi uhaksi kuin keskustelun aiheuttamat häpeän tunteet. Ehkäisystä keskusteleminen oli aiheuttanut myös konflikteja, joista osa päättyi niin, että seksiä ei harrastettu satunnaisen seksikumppanin kanssa.

5 POHDINTA

Tämän tutkielman tarkoituksena oli selvittää, millaisia kokemuksia nuorilla naisilla on seksuaaliviestinnästä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Tulososiossa tarkasteltiin tutkimuksen tuloksia aineiston analyysissä muodostunein teemoin. Seuraavassa pohditaan tutkielman tärkeimpiä tuloksia ja tarkastellaan miten nämä tulokset asettuvat suhteessa aikaisempaan tutkimuskirjallisuuteen.

5.1 Seksuaaliviestinnän rooli satunnaisten seksuaalisten suhteiden määrittelyssä

Satunnaisten seksuaalisten suhteiden satunnainen luonne oli merkittävä tekijä suhdetta viestintätilanteena tarkastellessa. Suhteen määrittely tapahtui viestinnän kautta, jossa myös suhteen rajoja määriteltiin. Suhteeseen liittyi myös epävarmuutta, jonka voidaan katsoa vaikuttaneen siihen, millaista seksuaaliviestintää suhteessa tapahtui.

5.1.1 Satunnaisten seksuaalisten suhteiden määrittely

Satunnaisista seksuaalisista suhteista on löydettävissä useita eri muotoja (Westland & Reissing 2014) ja myös tämän tutkielman haastateltavat nimesivät erilaisia satunnaisia seksuaalisia suhteita ja tunnistivat mihin kategoriaan heidän satunnaiset seksuaaliset suhteensa kuuluivat. Satunnaiset seksuaaliset suhteet näyttäisivät muodostuvan tietynlaisiksi sen perusteella, millaista viestintää niissä käydään. Viestinnän sisältöjen perusteella suhde tunnistettiin jonkin satunnaisen seksuaalisen suhteen kategorian alle, jolloin siinä pyrittiin toimimaan myös suhteen kategorian mukaan.

Haastateltavien mukaan esimerkiksi friends with benefits -suhde ja panosuhde erosivat toisistaan siinä, että friends with benefits –suhteissa käyty viestintä koski myös muita aiheita kuin vain seksiä tai seksuaalisuutta. Suhteen luonne siis määritteli sitä, minkälaisista asioista siinä koettiin hyväksyttäväksi puhua ja millaisena viestintätilanteena suhde koettiin. Jos suhteessa käyty viestintä alkoi muistuttaa jotain muuta kuin mitä suhteen ajateltiin olevan, täytyi suhde määritellä uudestaan. Tässä näkyi selkeästi viestinnän relationaalisuus.

Relationaalisen viestintäteorian mukaan suhde syntyy vuorovaikutuksessa, joka puolestaan määrittelee suhdetta ja sen laatua. Vuorovaikutussuhde puolestaan määrittelee suhteen sisällä tapahtuvia viestinnän sanomia (Rogers ym. 2003, 3-13). Näyttäisi siltä, että satunnaisessa seksuaalisessa suhteessa vuorovaikutussuhde määrittyi sen perusteella, millaista viestintää ja seksuaaliviestintää siinä käytiin. Viestinnästä tehtiin tulkintoja suhteen luonteesta tai siitä mihin suhde vaikutti olevan menossa. Satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa vuorovaikutussuhde muodostui siis seksin ja seksuaaliviestinnän ympärille, ja seksuaaliviestintä oli suhteen muodostumisen kannalta hyvin keskeinen tekijä.

5.1.2 Satunnaisten seksuaalisten suhteiden rajat ja epävarmuus

Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyi erilaisia rajoja, joiden määrittely sekä muodosti suhdetta, että aiheutti haastateltavissa epävarmuutta. Rajoja muodostettiin suhteessa tapahtuvassa viestinnässä ja esimerkiksi seksuaalista itsestäkertomista säänneltiin suhteessa niin, ettei suhde alkaisi muistuttaa liikaa parisuhdetta. Rajojen vetämistä tapahtui haastateltavien kokemusten mukaan suhdetta määriteltessä. Sanaton määrittely vaikuttaisi olevan yksi käytetyimmistä keinoista määritellä suhdetta. Määrittelyn voitaisiin katsoa olevan hyvin tulkinnanvaraista.

Määrittelyyn liittyi epävarmuutta ja sen vähentämiseen liittyviä keinoja. Epävarmuuden on todettu olevan korkeaa silloin, jos tilanteen tai suhteen lopputulemaa ei voida ennustaa (Gibbs, Ellison, Lai 2011, 72-73). Haastateltavat kertoivat kokeneensa epävarmuutta silloin, jos suhteen jompikumpi osapuoli vaikutti haluavan suhteelta enemmän. Tällöin suhteeseen oli otettu etäisyyttä tai se oli päätetty. Epävarmuuden vähentämisen keinoista (Berger 1987) satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa esiintyi eniten passiivista ja vuorovaikutuksellista strategiaa. Epävarmuus oli ollut kognitiivista, sillä toisen asenteista tai tunteista suhteessa ei oltu varmoja. Satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa oli esiintynyt myös käyttäytymisepävarmuutta ja haastateltavat olivat painineet sen kanssa, miten suhteessa voi toimia ja viestiä ettei ylitä suhteen rajoja. Myös suhteen toisen osapuolen toimiminen suhteessa oli aiheuttanut käyttäytymisepävarmuutta.

Passiivista strategiaa (Berger 1987) oli käytetty tekemällä tulkintoja suhteen toisen osapuolen tekemisistä ja sanomisista suhteessa ja toisaalta myös keskustelemalla asiasta kolmannen osapuolen, yleensä ystävän, kanssa. Vuorovaikutuksellista strategiaa (Berger 1987) oli käytetty suhteen määrittelyyn ja sen aiheuttaman epävarmuuden vähentämiseen keskustelemalla suoraan suhteen toisen osapuolen kanssa ja käymällä läpi sitä, mitä kumpikin suhteelta haluaa ja mitä ovat suhteen ”säännöt”. Vaikka määrittelyssä ja epävarmuuden vähentämisessä oli käytetty vuorovaikutuksellista strategiaa, oli suhteessa silti saattanut tulla epäselvyyttä siitä, mihin suhde on menossa. Usein tämä epävarmuus liittyi nimenomaan rajojen ylittämiseen, jolloin epävarmuus ja sen vähentämisen keinot tulivat taas ajankohtaiseksi.

5.2 Seksuaalikulttuurin yhteys satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestintään

Seksuaalikulttuurin tunnistettiin suhtautuvan naisten satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin kielteisesti. Seksuaalikulttuurin katsottiin olevan yhteydessä osittain myös siihen, miten seksuaaliviestintää koettiin hyväksyttäväksi toteuttaa. Aikaisemmin (Tolonen 2008, 54) on todettu, että naisten käyttäytymistä arvioidaan miehiin verrattuna tiukempien moraalikoodien kautta, mikä tukee tämän tutkielman tuloksia. Haastateltavien kokemuksen mukaan seksuaalikulttuuri suhtautuu epätasa-arvoisesti naisten ja miesten satunnaisen seksin harrastamiseen. Aineistossa toistui useasti myös haastateltavien kokemus siitä, että miehille satunnaiset seksuaaliset suhteet ja useat seksikumppanit ovat sallitumpia kuin naisille.

Tämän tutkielman aineistosta käy ilmi, että seksuaalikulttuurin mallit näyttäisivät vaikuttavan myös satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tapahtuvan seksuaaliviestinnän takana. Haastateltavat olivat kohdanneet seksuaalikulttuurin asettamia asenteita ja malleja, joita muutamissa tapauksissa haastateltavien seksikumppanit olivat ilmaisseet heille suoraan. Seksuaaliset mallit määrittelevät sukupuolinormeja sekä sitä kuka tekee mitä ja missä kontekstissa. Vallitsevassa seksuaalikulttuurissa mies nähdään aktiivisena toimijana sekä seksin ehdottamisessa että itse seksissä. (Garcia ym. 2012, 166-168.) Haastateltavien mukaan heidän seksikumppaninsa olivat välillä yllättyneet haastateltavien seksuaalisista aktiivi-

suudesta ja aloitteellisuudesta seksuaaliviestinnässä. Haastateltavat olivat kohdanneet varoittelua siitä, että satunnaista seksiä harrastavat naiset saavat helposti tietynlaisen maineen. Vaikka seksuaalisuus on luonteeltaan muutoin pääosin yksityistä ja intiimiä, on sen sääntely ja normitus julkista (Kontula 2008, 22). Tämän tutkielman tuloksien perusteella voidaan todeta, että seksuaalikulttuuri pyrkii osaltaan sääntelemään sitä, miten nuoret naiset harrastavat seksiä ja puhuvat siitä, sekä sitä millaisissa suhteissa sitä on hyväksyttävää toteuttaa.

5.2.1 Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyvät riskit

Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyneet riskit oli tunnistettu ja niitä oli pyritty minimoimaan omalla toiminnalla. Riskeistä merkittävimiksi ilmoitettiin väkivallan riski, epätoivottujen tunteiden syntyminen sekä sukupuolitaudin ja maineenmenettämisen riski. Aikaisemmin on todettu, että satunnainen seksi on erityisen riskialtista, sillä siihen sisältyy erilaisia vuorovaikutuksen ongelmia, jotka johtuvat osittain siitä, etteivät suhteen osapuolet välttämättä tunne toisiaan (Beres 2010). Mielenkiintoista onkin, että haastateltavat saattoivat vältellä keskustelua mahdollisista tunteista, sillä sen koettiin olevan riski. Tunteet nähtiin riskinä, jos satunnaisen seksuaalisen suhteen ei toivottu johtavan parisuhteeseen ja tunteiden syntyminen johtaisi suhteen päättämiseen. Tunteiden syntymistä yksipuolisesti pidettiin riskinä, sillä niiden pelättiin johtavan sydänsuruihin. Kokemus riskien olemassaolosta oli ollut yhteydessä siihen, että viestintää saateltiin vältellä esimerkiksi tunteisiin liittyen. Aikaisemman tutkimustiedon (Beres 2010) valossa vuorovaikutuksen puutteen voitaisiin katsoa oikeastaan lisäävän riskiä myös mahdollisten tunteiden aiheuttamista ongelmista suhteelle eikä niinkään vähentävän tai poistavan sitä. Vaikuttaisi siltä, että vuorovaikutusta välttelemällä haastateltavat välttelivät siis myös riskejä.

Maineen menettäminen nähtiin myös riskinä. Osalla haastateltavista oli kokemus riskin olemassaolosta satunnaisissa seksuaalisissa suhteissaan, osa taas ilmaisi tunnistavansa riskin, muttei kokenut sen olevan riski omissa satunnaisissa suhteissaan. Haastateltavien mainitsemassa maineen tai kasvojen menettämisessä vaikuttaisi olevan kyse siitä, että he pelkäsivät saavansa ”huonon” naisen maineen. Aikaisemmin on todettu, että naisia voidaan

katsoa yhdistävän heihin kohdistuvat sukupuolittuneet odotukset ja kulttuuriset naiseuden mallit, jotka määrittävät soveliasta ja ihanteellista naiseutta (Kontula 2008, 53). Satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyvät riskit vaikuttaisivat osin olevan siis seksuaalikulttuurin luomia normeja siitä, miten naisten tulisi toteuttaa seksuaalisuuttaan. On yhteiskunnallinen kysymys, miksi nainen menettäisi maineensa siksi, että harrastaa seksiä.

5.2.2 Lähipiirin tuki

Seksuaalikulttuurin yhteydessä haastateltavat nostivat esille perheen ja lähipiirin tuen ja hyväksynnän, jotka koettiin hyvin tärkeäksi. Vaikuttaisi siltä, että haastateltavien perheen ja lähipiirin tarjoama tuki ja hyväksyntä toimivat suojaavana tekijänä, jolloin seksuaalikulttuurin leimaavan ja negatiivisen suhtautumisen ei koettu koskevan itseä. Perheen ja lähipiirin positiivinen suhtautuminen haastateltavien satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin muodostui merkitykselliseksi ja sillä näyttäisi olevan vaikutusta siihen, miten haastateltavat itse suhtautuivat satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin ja seksuaaliviestintään. Haastateltavat ikään kuin peilasivat omaa toimintaansa lähipiirinsä toimintaan, jolloin seksistä puhuminen ja satunnaisen seksin harrastaminen koettiin hyväksyttäväksi.

Seksuaalikulttuuriin kuuluu myös sen jäsenten hyväksyntä tai paheksunta perustuen heidän seksuaaliseen käyttäytymiseensä (Kontula, 2008, 16-17). Tämän tutkielman tuloksista käy ilmi, että lähipiiriltä saatu hyväksyntä arvotettiin korkeammalle kuin yhteiskunnan osoittama paheksunta. Haastateltavat eivät kokeneet seksuaalikulttuurin estävän heidän ryhtymistään satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin, mutta sen koettiin olevan haitallinen tasa-arvon ja yksilön hyvinvoinnin kannalta.

5.2.3 Naisten kokemukset seuranhakusovelluksissa tapahtuvasta seksuaaliviestinnästä

Haastateltavat olivat käyttäneet seuranhakusovellus Tinderiä, ja siellä oli tapahtunut myös seksuaaliviestintää. Seksuaaliviestinnällisestä näkökulmasta merkittävämmiksi muodostui, että Tinderissä käyty keskustelu saatettiin aloittaa sen kartoittamisella, mitä kumpikin etsii Tinderistä. Tinderissä koettiin siis hyväksyttäväksi sanoa, mikäli etsi seuraa vain seksin

harrastamiseen. Aikaisemmin (Sumter ym. 2016, 74) on todettu, että miehillä Tinderin käytön motiivi miehillä on naisia useammin kokemus Tinderin käytön helppoudesta. Tämän tutkielman perusteella voidaan kuitenkin todeta, että myös naiset kokevat Tinderin eduksi helppouden. Tinderissä koettiin hyväksyttäväksi ilmaista haluavansa vain seksiä, joten se vaikuttaisi siis mahdollistavan seksuaalisten suhteiden muodostamista helposti ja osaltaan myös uudistavan seksuaalikulttuuria.

Tinderissä käydyn seksuaaliviestinnällisen keskustelun katsottiin parantavan seksikokemusta, jos suhde eteni seksin harrastamiseen asti. Haastateltavat kokivat seksuaaliviestinnän olevan usein Tinderissä rohkeampaa kuin kasvokkaisessa viestinnässä. Tämän ajateltiin johtuvan tietynlaisesta anonyymiydestä, jonka koettiin jatkuvan vielä kasvokkain tavatessakin. Tinderissä tapahtuva seksuaaliviestintä siis edisti seksuaalisen tyytyväisyyden kokemusta ja oli näin myös yhteydessä yksilön hyvinvointiin.

Haastateltavat olivat toteuttaneet Tinderissä myös seksuaalista itsestäkertomista. Seksuaalinen itsestäkertominen oli saattanut koskea vaikeita ja herkkiäkin aiheita, jos ne koettiin tärkeäksi mahdollisesti tapahtuvalle seksille. Itsestäkertomista pohditaan hyötyjen ja haittojen näkökulmasta (Bryers & Demons 1999). Tämän tutkielman aineistosta voitaisiin päätellä, että Tinderissä tapahtuvan itsestäkertomisen hyödyt liittyvät tyydyttävän seksin löytämiseen. Haittoiksi voisi lukeutua henkilökohtaisten ja herkkien asioiden paljastaminen tuntemattomalle ihmiselle ja niiden mahdollinen vuotaminen myös kolmansille osapuolille. Vaikuttaisi siltä, että hyödyt katsottiin haittoja suuremmiksi, sillä seksuaalista itsestäkertomista oli haitoista huolimatta tapahtunut Tinderissä. Toisaalta Tinderin tarjoama anonyymiyden voisi olla yksi syy sille, miksi haastateltavat uskalsivat paljastaa itsestään asioita.

Aikaisemmin on todettu, että yksilöt, jotka ovat kiinnostuneita löytämään Tinderistä satunnaista seksiä, käyttävät vähemmän aikaa viestimiseen Tinderissä, kuin ne jotka ovat kiinnostuneita löytämään romanttisen kumppanin (Sumter 2016). Tämän tutkielman aineiston perusteella voidaan todeta, että myös seksikumppaneita etsiessä Tinderissä saatettiin käydä syvällistäkin keskustelua, johon oli kulutettu aikaa.

5.3 Seksuaaliviestinnän haasteet

Seuraavassa pohditaan naisten kokemuksia seksuaaliviestinnän haasteista. Satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestintää olivat määrittäneet avoimuuden ja vastavuoroisuuden merkitys sekä niiden puuttumisen luomat haasteet seksuaaliviestinnässä. Seksuaaliviestinnän haasteisiin liittyen aineistosta nousivat erityisesti esille seksin aikana epämiellyttäväksi tai kivuliaiksi koettujen asioiden ilmaiseminen seksikumppanille, mihin oli liittynyt vaikenemista. Myös ehkäisystä keskusteleminen muodostui haasteeksi satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa.

5.3.1 Avoimuus ja vastavuoroisuus

Seksuaaliviestintää satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa olivat määrittäneet avoimuus ja vastavuoroisuus. Seksikumppanin kanssa käydyltä seksuaaliviestinnältä toivottiin rehellisyyttä ja avoimuutta. Haastateltavat olivat esittäneet kysymyksiä seksikumppaneilleen seksuaaliviestintätilanteissa, millä selvästi pyrittiin vastavuoroisuuden lisäämiseen. Vaikuttaisi siltä, että seksuaaliviestintää myös mukautettiin sen mukaan, miten seksikumppani vastasi seksuaaliseen itsestäkertomiseen ja avoimuuteen vuorovaikutuksessa. Vastavuoroisuuden koettiin helpottavan seksuaalista itsestäkertomista. Seksuaalisella itsestäkertomisella on aikaisemmin osoitettu olevan yhteys seksuaaliseen tyytyväisyyteen ja se on todettu olevan erityisen tärkeää positiivisen seksuaalisen suhteen syntymiselle ja ylläpidolle (Byers & Demmons 1999,187-188), mikä näyttäisi tukevan tässä tutkielmassa havaittuja tuloksia siitä, että seksuaaliviestinnän koettiin parantavan seksikokemusta. Haastateltavat kokivat seksuaalisen itsestäkertomisen tärkeäksi suhteelle varsinkin, jos suhde oli yhden yön juttua pidempään kestävä. Seksuaalinen itsestäkertominen koettiin usein kuitenkin haastavaksi.

Seksuaalisen itsestäkertomisen katsottiin vaativan seksuaalista itsevarmuutta. Aikaisempi tutkimus näyttäisi tukevan tätä tulosta, sillä sen mukaan niille, joilla on hyvä seksuaalinen itsetunto, myös seksuaalinen itsestäkertominen on helpompaa kuin niille, joilla seksuaalinen itsetunto on heikompi (Babin 2012, 274-275). Toisaalta seksuaaliseen itsestäkertomiseen ja

avoimuuteen liittyi haastateltavien mukaan rajat, eli he eivät halunneet kertoa itsestään tiettyjä asioita, koska katsoivat että niiden kertominen veisi suhdetta liikaa parisuhdemaiseen suuntaan. Seksuaaliseen itsestäkertomiseen näyttäisi liittyvän myös yksityisen tiedon hallintaan pyrkivää toimintaa, ja itsestä ei haluttu paljastaa liikaa. Vastavuoroisuus kuitenkin näyttäisi edistävän avoimuutta ja seksuaalista itsestäkertomista satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa, sillä mikäli seksikumppani oli osallistunut seksuaaliviestintään ja vastavuoroiseen itsestäkertomiseen, koettiin silloin helpommaksi myös itse kertoa kyseisistä asioista.

Satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tapahtuvassa itsestäkertomisessa voitaisiin katsoa olevan joitakin eroja satunnaisen suhteen luonteesta riippuen. Vaikuttaisi siltä, että friends with benefits -suhteissa seksuaalista itsestäkertomista oli toteutettu paljonkin. Aikaisempi tutkimus on todennut, että tapailusuhteissa tapahtuu itsestäkertomista, mutta se ei ole niin kokonaisvaltaista kuin parisuhteissa (Byers & Demmons 1999, 187-188). Friends with benefits -suhteet vaikuttaisivat tältä osin muistuttavan parisuhteita seksuaaliviestinnältään, sillä ystävyyden pohjalle rakentunut luottamus näyttäisi edistävän seksuaaliviestintää ja seksuaalista itsestäkertomista.

5.3.2 Vaikeneminen

Seksuaaliviestinnän haasteet keskittyivät epämiellyttävistä ja negatiivisista aiheista puhumiseen seksikumppanin kanssa. Jos jokin ei seksin aikana tuntunut hyvältä, haastateltavat eivät olleet välttämättä kertoneet sitä seksikumppanilleen, sillä eivät halunneet pahoittaa tämän mieltä. Vaikeneminen negatiivisista asioista ja keskittyminen vain positiivisiin asioihin vaikuttaisi mahdollisten konfliktien välttelyltä. Suomalaiselle puhekuulttuurille ominaista onkin pyrkiä välttämään viestintäkonflikteja (Sallinen-Kuparinen 1986, 187-188). Positiivisiin asioihin keskittyminen seksuaaliviestinnässä vaikuttaisi myös suomalaisen puhekuulttuuriin sopivalta, jossa arvostetaan puhumista vain silloin kuin on asiaa. Seksuaaliviestinnän haasteet seksuaaliseen itsestäkertomiseen liittyen voisivat selittyä siis myös sillä, että haastateltavat kokivat satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa tarpeelliseksi tai hyväksyttäväksi kertoa vain positiivisia asioita suhteen satunnaisen luonteen vuoksi. Toisaalta vaikenemista voitaisiin selittää myös hiljaisuuden spiraalilla (Neuwirth, ym. 2007), joka kulttuurisesti säätelee sitä, mistä asioista koetaan hyväksyttäväksi puhua. Satunnaisten

seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestinnässä negatiivisista asioista liittyen seksiin tai suhteeseen ei koettu suotavaksi puhua, joten niistä vaiettiin. Todellisuudessa negatiivisia asioita siis liittyi seksiin ja seksuaaliviestintään mutta ne jäivät usein sanomatta. Seksuaaliviestinnän haasteet koskivat myös seksin aikana puhumista. Seksin epämiellyttävyydestä tai kivusta seksin aikana koettiin vaikeaksi kertoa seksikumppanille, sillä niiden ilmaisun koettiin latistavan tunnelmaa tai loukkaavan seksikumppania.

Seksuaaliviestinnän puute koskien seksuaalisuutta ja seksiä ennustavat riskinottoa seksuaalisissa suhteissa ja riskejä seksuaaliterveydelle erityisesti nuorilla naisilla (Parker ym. 2007, 25-26). Vaikuttaisi siltä, että seksuaaliviestinnän puute koskien epämiellyttäviä tuntemuksia seksissä oli johtanut riskinottoon jolloin turvaseksi ei ollut täysin toteutunut. Turvaseksi sisältää fyysisen puolen lisäksi myös psyykkisen puolen, eli omien rajojen tunnistamisen ja suojelemisen (Parker ym. 2007, 5-6), ja vaikuttaisi siltä, että vaikenemisella epämiellyttävistä tuntemuksista tai kivusta seksin aikana haastateltavat olivat laiminlyöneet omia rajojaan. Syitä vaikenemiselle oman nautinnon kustannuksella voitaisiin selittää seksuaalisen tiedon puutteella, epävarmuudella, itsetunnon ongelmilla, häpeän tunteilla, tai sillä, ettei seksistä puhuminen tunnu mukavalta tai luontevalta kumppanin kanssa (Parker ym. 2007, 22-23). Toisaalta vaikenemisen syynä voi olla myös seksuaalikulttuuri, joka sääntelee seksuaalista käyttäytymistä ja sitä mistä asioista on hyväksyttävää puhua (Kontula 2008, 16-17).

Seksuaaliviestinnän haasteita liittyen seksuaaliseen itsestäkertomiseen voitaisiin selittää myös seksuaaliviestintäarkeudella. Viestintäarkeuden on aikaisemmin osoitettu johtavan vuorovaikutuksen välttelyyn ja viestintätilanteista vetäytymiseen, (Daly & McCroskey 1984, Babinin 2012 mukaan), mikä voisi selittää myös tässä tutkielmassa esiintyneitä seksuaaliviestinnän haasteita. Seksuaalisella itsetunnolla voitaisiin myös selittää tämän tutkielman tuloksia seksuaaliviestinnän haasteista, sillä yksilön hyvä seksuaalinen itsetunto korreloi positiivisesti seksuaalisista asioista viestimiseen kumppanin kanssa (Babin 2012, 274).

5.3.3 Ehkäisy

Ehkäisyyden liittyvä keskustelu tai sen puuttuminen oli keskeisessä roolissa naisten satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestinnässä. Seksuaaliviestintä oli puolestaan ratkaisevassa asemassa turvaseksin toteutumisessa. Haastateltavat olivat usein itse ottaneet ehkäisyn käyttämisen esille, mutta myös seksikumppaneiden kerrottiin huolehtivan ehkäisystä esimerkiksi niin, että kondomi oli usein miehellä mukana.

Haastateltavien kokemuksen mukaan he olivat joutuneet välillä vaatimaan ehkäisyä tai jopa kieltäytymään seksistä, mikäli seksikumppani ei suostunut käyttämään kondomia. Seksikumppanin välinpitämätön suhtautuminen ehkäisyyden oli välillä koettu loukkaavaksi. Ehkäisykeskustelu oli saattanut johtaa konflikteihin. Ehkäisykeskustelu erosi muusta seksuaaliviestinnästä siinä, että muussa seksuaaliviestinnässä konflikteja pyrittiin välttämään jopa oman nautinnon kustannuksella, mutta ehkäisykeskustelussa konflikteja ei vältelty samalla tavalla. Tämä kertonee siitä, miten tärkeänä haastateltavat pitivät turvaseksiä ja omaa seksuaaliterveyttään. Toisaalta aiemmin (Klemetti & Raussi-Lehto 2016) on myös todettu, että nuoret naiset ovat omaksuneet länsimaisissa kulttuureissa vallitsevan käsityksen, siitä, että naisella on seksissä vastuunkantajan rooli. Ehkäisystä vastuunotto ja huolehtiminen voisi mahdollisesti olla myös kulttuurin tuottama ilmiö.

Haastateltavien omalla pyynnöllä käyttää ehkäisyä oli siis vaikutusta turvaseksin toteutumiselle. Aikaisemmin on todettu, että jos naiset eivät kerro seksikumppaneilleen toivovansa kondomia käytettävän, turvaseksi ei välttämättä toteudu (Parker ym. 2007, 5-6). Aikaisempi tulos näyttäisi tukevan myös tämän tutkielman tuloksia. Ehkäisystä keskusteleminen koettiin usein hankalaksi ja siihen koettiin liittyvän häpeää. Häpeästä ja ehkäisykeskustelun kiusallisesta luonteesta huolimatta haastateltavat olivat ottaneet ehkäisyn puheeksi ja halunneet huolehtia siitä. Tästä voitaisiin päätellä, että se koettiin hyvin tärkeäksi. Ehkäisykeskustelun koettiin myös vaativan seksuaalista itsevarmuutta. Seksuaalinen itsevarmuus liittyy seksuaaliseen itsetuntoon. Seksuaalisella itsetunnolla on puolestaan osoitettu olevan yhteys seksuaaliviestintään (Babin 2012, 274), mikä näyttäisi tukevan haastateltavien kokemusta siitä, että he haluavat huolehtia turvaseksistä ja ovat valmiita kestämään hetkellistä häpeää, jotta välttyisivät suojaamattoman seksin mahdollisilta seurauksilta.

6 TUTKIELMAN ARVIOINTI

Vaikuttaisi siltä, että tutkimukseen hakeutuivat haastateltaviksi lähtökohtaisesti sellaiset henkilöt, joille seksistä ja seksuaalisuudesta puhuminen oli suhteellisen helppoa ja he myös puhuivat tämän teeman asioista avoimesti ja suoraan. Tutkimuksen tuloksiin saattoi siis vaikuttaa se, että haastateltavat olivat lähtökohtaisesti mukavuusalueellaan puhuessaan seksistä ja seksuaalisuudesta. Mikäli haastatteluun olisi saatu myös sellaisia henkilöitä, joille seksistä ja seksuaalisuudesta puhuminen on haastavampaa, olisi se voinut vaikuttaa tutkimustuloksiin. Tämä oli kuitenkin mahdotonta käytännössä toteuttaa, sillä tähän tutkielmaan toteutettuun haastatteluun osallistuminen perustui täysin vapaaehtoisuuteen. Tutkielmaan haastateltiin nuoria naisia Pirkanmaan, Keski-Suomen ja pääkaupunkiseudun alueilta, ja voisi olla mahdollista, että haastatteleamalla nuoria naisia alueellisesti laajemmin olisivat tulokset voineet olla erilaisia. Haastattelun vapaaehtoisen luonteen vuoksi haastateltavien asuinpaikkaan ei voitu kuitenkaan sen suuremmin vaikuttaa.

Sillä, että osa haastatteluista toteutettiin medioidusti Skypein välityksellä ja osa kasvotusten ei vaikuttanut olevan suuria eroja haastatteluihin. Kasvotusten tapahtuneissa haastatteluissa haastateltavat henkilöt kuitenkin tuntuivat rentoutuvan hieman nopeammin kuin Skypein välityksellä haastatellut. Tämä voisi kertoa siitä, että kasvotusten toteutetut haastattelut olivat hieman luonnollisempia tilanteita kuin Skypein välityksellä tapahtuneet haastattelut. Yksityisissä tiloissa tehdyt haastattelut eivät myöskään eronneet julkisissa tiloissa tehdyistä haastatteluista siitä huolimatta, että yksityisissä tiloissa häiriötekijöitä, kuten taustamelua, ei ollut.

Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmäksi pohdittiin myös kyselylomaketta, joka mahdollistaisi anonyymien vastaamisen, mikä voisi olla tutkielmassa kyseessä olevalle suhteellisen herkälle aiheelle edullinen. Aineistonkeruumenetelmänä kyselylomake myös mahdollistaisi tutkimukselle suuremman otannan kuin haastattelu, ja näin voitaisiin saada laajempaa kuvaa tutkimuksen kohteena olevasta ilmiöstä (Valli 2001). Kyselylomake ei kuitenkaan anna niin laajaa mahdollisuutta aiheesta nousevien tuntemusten ja ajatusten kuvaamiseen. Teemahaastattelu soveltuu kokemusten kartoittamiseen tarkoituksenmukai-

sesti, sillä kokemuksia on vaikea kartoittaa, ellei kuulla itse kokijaa. Tästä syystä tutkielman aineistonkeruumenetelmäksi valikoitui teemahaastattelu.

Aineiston analyysiin pohdittiin myös sisällönanalyysiä, jonka avulla oltaisiin tutkittavasta ilmiöstä muodostaa tiivistetty kuvaus, jonka avulla tutkittava aihe voitaisiin kytkeä laajempaan kontekstiin (Tuomi & Sarajärvi 2009). Teemoittelu analyysimenetelmänä (Eskola & Suoranta 1998) kuitenkin palveli tätä tutkielmaa tarkoituksenmukaisemmin, sillä teemahaastattelussa syntyneitä teemoja oli helpompi jäsentää teemoittelun avulla. Aineistoa kertyi suhteellisen paljon, 105 sivua, ja sen jäsentely jakamalla aineisto eri teemoihin helpotti aineiston ymmärtämistä kokonaisuudessaan ja auttoi löytämään yhteneväisyyksiä haastattelujen kertomasta.

Tutkimusmenetelmänä kvantitatiivisella eli määrällisellä menetelmällä olisi ollut mahdollista kerätä laajempi aineisto ja saada näin edustavampi yleiskuva tutkittavasta ilmiöstä. Tämä tutkielma pureutui kuitenkin astetta syvemmälle kokemusten ja niihin kietoutuvien merkitysten tutkimiseen, ja ne saatiin parhaiten selville laadullisen tutkimusotteen avulla. Laadullinen tutkimusote tarjosi mahdollisuuden tarkastella tutkittavaa aihetta kokonaisuutena. (Hirsjärvi & Hurme 2008). Laadullinen tutkimusote myös mahdollisti ilmiön tarkastelun ja siihen sisältyvien merkityksien löytämisen (Alasuutari 2011). Jatkossa aihetta voitaisiin mahdollisesti selvittää laajemmin esimerkiksi kvantitatiivisen tutkimusotteen menetelmien keinoin, kun ilmiötä on ensin selvitetty laadullisen tutkimusotteen avulla.

Tutkielman tulokset vastasivat esitettyihin tutkimuskysymyksiin ja tutkimusaukkoon tarkoituksenmukaisesti. Tulokset osoittavat seksuaaliviestinnällisen tutkimuksen olevan tarpeellista yksilön hyvinvoinnin edistämisen ja seksuaalikulttuurin ymmärtämisen kannalta. Tämän tutkielman tulokset tarjoavat pohjaa myös jatkotutkimukselle seksuaaliviestinnästä satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa. Seksuaaliviestintää satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa voitaisiin jatkossa tutkia myös nuorten miesten kokemuksellisesta näkökulmasta. Miesten kokemusten selvittäminen voisi mahdollistaa satunnaisten seksuaalisten suhteiden seksuaaliviestinnän ymmärtämistä kokonaisvaltaisemmin ja tarjota myös erilaista perspektiiviä tämän tutkielman tuloksissa esiin nousseille ilmiöille.

KIRJALLISUUS

Alasuutari, P. 2011 Laadullinen tutkimus 2.0. Tampere: Vastapaino.

Babin, A. 2012. An examination of predictors of nonverbal and verbal communication of pleasure during sex and sexual satisfaction. *Journal of Social and Personal Relationships*, 30, 271-274.

Beres, M. 2010. Sexual miscommunication? Untangling assumptions about sexual communication between sex partners. *Culture, Health & Sexuality*, 12, 1-14.

Bisson, M & Levine, T. 2009. Negotiating a friends with benefits relationship. *Archives of Sexual Behavior*, 38 (1), 66-73.

Carbauhg, D., Berry M. & Nurmikari-Berry., M. 2006. Coding personhood through cultural terms and practices: silence and quietude as a finnish "natural way of being". *Journal of Language and Social Psychology* 25, 203-220.

Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Fahs, B. & Munger, A. 2015. Friends with benefits? Gendered performances in womens casual sexual relationships. *Personal relationships*, 22, 188-203.

Garcia, J., Reiber, C. Massey, S.& Merriwether, A. 2012. Sexual hookup culture: a review. *American Psychological Association*, 16 (2), 161-176.

Gibbs, J., Ellison, N. & Lai, C. 2011. First comes love, then comes google: an investigation of uncertainty reduction strategies and self-disclosure in online dating. *Communication research*, 38, 71-100.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus.

- Holmberg, D. & Blair, K. L. 2009. Sexual desire, communication, satisfaction, and preferences of men and women in same-sex versus mixed-sex relationships. *Journal of Sex Research* 46, 57-66.
- Klemetti, R. & Raussi-Lehto, E. (toim.) 2016. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Edistä, ehkäise, vaikuta – Seksuaali- ja lisääntymisterveyden toimintaohjelma 2014-2020.
https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/116162/THL_OPAS33_VERKKO9.3.2016.pdf?sequence=3 Viitattu 2.10.2018
- Kontula, O. & Haavio-Mannila, E. (toim.) 1993. Suomalainen seksi: tietoa suomalaisten sukupuolielämän muutoksesta. Juva: WSOY.
- Kontula, O. 2008. Halu ja intohimo: tietoa suomalaisesta seksistä. Helsinki: Otava.
- Kontula O. 2015. Sex life challenges: the finnish case. Teoksessa James D. Wright (toim.), *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 2nd edition, 21. Oxford: Elsevier, 665–671.
- Kontula, O. 2016. Seksuaalinen hyvinvointi parisuhdeonnan avaimena. *Perhebarometri*. Katsauksia/Väestötutkimuslaitos. E50/2016.
http://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/ed2c548a2220495c7f229082e1b9c567/1549827757/application/pdf/6081349/Perhebarometri_2016_netti.pdf Viitattu 2.10.2018
- Kontula, O. & Miettinen, A. 2016. Determinants of female sexual orgasms. *Socioaffective Neuroscience & Psychology*, 6 (1), 1-21.
- Kuutti, H. 1995. Tutkiva journalismi. Jyväskylän yliopisto.
https://www.jyu.fi/hum/laitokset/viesti/tutk_julk/verkkomateriaaleja/km/tutkiva-journalismi/aineisto.pdf Viitattu 2.10.2018
- La France, B. 2010. Predicting sexual satisfaction in interpersonal relationship. *Southern Communication Journal*, 75 (3), 195-214.
- Laine, T. 2001. Miten kokemusta voidaan tutkia? Fenomenologinen näkökulma. Teoksessa Aaltola, J & Valli, R. (toim.) *Ikkunoita tutkimusmetodeihin II*. Jyväskylä: PS-kustannus, 26–50.
- Neuwirth, K., Frederick, E. & Mayo, C. 2007. The spiral of silence and fear of isolation. *Journal of Communication*, 57 (3), 450-468.

- Papp, K., Kontula, O. & Kosonen, K. 2000. Nuorten aikuisten seksuaalikäyttäytyminen ja seksuaaliset riskinotot. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D 36/2000. Helsinki: Väestöntutkimuslaitos.
- Parker, K., Ivanov, B., Chamberlain M. & Tigner, C. 2007. Why not to communicate? Young women's reflections on their lack of communication with sexual partners regarding sex and contraception: a qualitative analysis. *The International journal of health, wellness and society*, 2 (4), 93-126.
- Rodrigue, C., Blais, M., Lavoie, F., Adam, B. & Magontier, C. 2015. The structure of casual sexual relationships and experiences among single adults aged 18-30 years old: a latent profile analysis. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 24 (3), 215-227.
- Rogers E., Valentin, E. & Bavelas J. 2003. *Relational communication: an interactional perspective to the study of process and form*. New York: Psychology Press.
- Sallinen-Kuparinen, A. 1986. *Finnish communication reticence. Perceptions and self-reported behavior*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Sánchez-Fuentes, M., Santos-Iglesias P. & Sierra, J. 2014. A systematic review of sexual satisfacción. *International Journal of Clinical and Health Psychology* 14, 67-75.
- Sumter, S., Vandenbosch, L. & Ligtenberg, L. 2016. Love me Tinder: untangling emerging adult's motivations for using the dating application Tinder. *Telematics and Informatics*, 34 (1), 67-78.
- Tolonen, T. 2008. *Yhteiskuntaluokka ja sukupuoli*. Tampere: Vastapaino.
- Tuomi, J. & Sarajärvi A. 2009. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi.
- Twenge J., Sherman, R. & Wells, B. 2015. Changes in american adult's sexual behavior and attitudes, 1972-2012. *Archives of sexual behavior*, 44 (8).
- Väestöliitto. 2015. *Seksuaalikasvatuksen tueksi*.
http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/129742/TY%C3%962016_35_web_korjattu.pdf?sequence=5&isAllowed=y Viitattu 22.1.2019

Väestöliitto. 2018a. Seksuaalisuus. <http://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/> Viitattu 16.10.2018.

Väestöliitto. 2018b. Seksimittari- apu riskikäyttäytymisen tunnistamiseen.

<https://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/menetelmia-seksuaalikasvatukseen/seksimittari/> Viitattu 16.10.2018.

Westland J. & Reissing, E. 2014. Casual sexual relationships: identifying definitions for one night stands, fuck buddies and friends with benefits. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 23 (3), 167-177.

Wrench, J., Brogan, S., McCroskey, J. & Jowi, D. 2008. Social communication apprehension: the intersection of communication and social phobia. *Human Communication* 11, 412-413.

LIITTEET

Liite 1. Haastattelurunko

Aluksi:

- Minkä ikäinen olet?

- 1. Millaisista kokemuksista liittyen satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin naiset kertovat?
 - Millaisia kokemuksia sinulla on ollut satunnaisista seksuaalisista suhteista? Onko sinulla ollut yhden yön juttuja, friends with benefits-suhteita, tai puhtaasti seksiin perustuvia suhteita? Kuvaile.
 - Koetko, että satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiin liittyy jotakin riskejä? Jos kyllä, niin millaisia?
 - Oletko kokenut epävarmuutta satunnaisissa seksuaalisissa suhteissasi liittyen suhteen luonteeseen tai suhteen toista osapuolta kohtaan? Jos kyllä, niin miten olet pyrkinyt vähentämään epävarmuutta?
 - Onko sinulla tai toisella osapuolella herännyt tunteita satunnaisissa seksuaalisissa suhteissasi? Millaista vuorovaikutus on ollut liittyen tunteisiin?
 - Millaiseksi olet kokenut viestinnän liittyen satunnaisen suhteen määrittelyyn? Miten mahdollisista määrittelyn ongelmista selvittiin?

- 2. Millainen on seksuaalikulttuuri liittyen seksuaaliviestintään naisten satunnaisissa seksuaalisissa suhteissa?
 - Millaisena koet satunnaisen seksin harrastamisen nyky-yhteiskunnassa naisena, onko se sallittua, kiellettyä, vaiettua?
 - Oletko kohdannut mitään ennakoasenteita tai oletuksia liittyen seksuaalisiin suhteisiin tai seksistä puhumiseen suhteissasi? Jos, niin millaisia? Mitä tunteita se sinussa herätti?
 - Koetko, että miehiin ja naisiin suhtaudutaan samalla tavalla seksuaalisten suhteiden määrässä tai luonteessa? Jos kyllä/ei, niin miksi?

- Jos voisit muuttaa jotain nykyisessä seksuaalikulttuurissa liittyen seksistä puhumiseen suhteissa niin mitä se olisi?
3. Millaisessa roolissa sosiaalisen median seuranhakusovellukset ovat naisten satunnaisille seksuaalisille suhteille?
- Oletko käyttänyt seuranhakusovelluksia kuten Tinderiä? Jos kyllä/ei niin miksi?
 - Oletko hakenut seuraa seksin harrastamiseen muista kanavista sosiaalisessa mediassa tai internetissä? Mistä?
 - Millaista keskustelua näissä sovelluksissa on käyty?
 - Millaista seksistä puhuminen on ollut seuranhakusovelluksissa? Millaisia ajatuksia sinulla on tähän liittyen?
 - Oletko huomannut mitään eroja seksuaaliviestinnässä suhteissa, jotka ovat saaneet alkunsa seuranhakusovelluksista ja muualla? Jos niin millaisia?
4. Millaista naiset kokevat seksuaaliviestinnän olevan liittyen satunnaisiin seksuaalisiin suhteisiinsa?
- Millaisia tunteita seksistä puhuminen sinussa herättää? Koetko voivasi vapaasti ilmaista seksuaalisia mieltymyksiäsi, toiveitasi tai pelkojasi seksikumppaneillesi? Jos et, niin miksi?
 - Koetko voivasi kertoa seksikumppanille seksin aikana tai sen jälkeen mistä nautit tai et pitänyt? Jos et niin miksi?
 - Miten seksistä puhuminen eroaa mahdollisista muista puheenaiheista, joista puhutte satunnaisen seksikumppanin kanssa?
 - Koetko, että seksikumppanisi voivat kertoa sinulle toiveitaan, mieltymyksiään jne? Miten tämä ilmenee?
 - Millaisia haasteita liittyen seksistä puhumiseen sinulla on ollut satunnaisten seksikumppaneiden kanssa? Mistä uskot näiden haasteiden johtuneen?
 - Miten puhut seksistä ja seksuaalisuudesta seksikumppanien kanssa? Mistä asioista keskustellaan, mistä ei?
 - Jos voisit muuttaa jotain omassa tai seksikumppanin seksuaaliviestinnässä, mitä se olisi?

- Millaisena olet kokenut ehkäisyn käyttöön satunnaisessa suhteessa liittyvän keskustelun?

Lopuksi:

- Millainen fiilis sinulla on tällä hetkellä satunnaisen seksin harrastamisesta tai satunnaisista seksuaalisista suhteista?